

Yhtymäkokousedustajille
Jäsenkuntien kaupungin-/kunnanhallituksille
Kuntayhtymän hallituksen jäsenille

Yhtymäkokouksen kokouskutsu ja asialista

Vaalijalan kuntayhtymän jäsenkuntien kaupungin-/kunnanhallituksille ja kuntayhtymälle ilmoitetuille yhtymäkokousedustajille ilmoitetaan kutsuna, että yhtymäkokous pidetään **Vaalijalan osaamis- ja tukikeskuksen juhlasalissa Nenonpellossa keskiviikkona 10.6.2020 alkaen kello 13.00**. Yhtymäkokousedustajille, jotka ovat ilmoittaneet osallistuvansa kokoukseen Teams-etäyhteydellä, lähetetään osallistumislinkki sähköpostitse hyvissä ajoin ennen kokousta.

Päivän ohjelma:

Yhtymäkokouksen yhteydessä ei tällä kertaa järjestetä ryhmäkokouksia. Mahdollisiin kysymyksiin kokouksessa käsiteltävistä asioista vastaavat ennen kokousta

- hallituksen pj. Anja Manninen, p. 040 869 6039,
- hallituksen vpj. Veijo Koljonen, p. 040 544 1030 ja
- kuntayhtymän johtaja Ilkka Jokinen, p. 050 60278.

klo 12.00 Ruokailu ruokasali Makupadassa

klo 13.00 Yhtymäkokous juhlasalissa/osa edustajista Teams-etäyhteydellä

- kokouksessa käsitellään asialistassa mainitut asiat
- kokouksessa ei kosketa mikrofoneihin. Paikalla olevat pitävät puheenvuoronsa neljässä vaihtoehtoisessa puhepisteessä, joissa on jalustalla oleva mikrofoni. Salin etuosassa olevat kokouksen puheenjohtaja ja kuntayhtymän johtaja saavat omat mikrofonit.
- etäyhteydellä osallistujat pyytävät puheenvuoronsa suullisesti, kirjoittamalla keskustelukenttään tai käyttämällä Teamsin kädennostotoimintoa. Etäyhteydessä olevat pitävät mikrofoninsa auki vain puheenvuorojen ajan.

Jos kokousedustaja on estynyt saapumasta kokoukseen, tulee hänen ilmoittaa siitä varaedustajalleen, joka tällöin on velvollinen saapumaan kokoukseen. Varsinaisen edustajan tulee tällöin lähettää kokouskutsu asiakirjoineen varaedustajalle. Lisäksi esteestä on ilmoitettava hallituksen puheenjohtajalle kuntayhtymän talouspalvelujen välityksellä: hallinnon sihteeri Sirpa Kinnunen, sirpa.kinnunen@vaalijala.fi tai puh. 050 389 9211.

Kokousedustajan palkkion, ansionmenetyskorvauksen ja matkakustannusten korvaukset suorittaa edustajan nimennyt kunta. Palkkio- ja matkakustannusten korvauslaskelman voi esittää kunnalle mukana seuraavalla lomakkeella, ellei ao. kunta vaadi omien lomakkeidensa käyttämistä.

Ystävällisesti tiedoksenne ilmoitamme, että Vaalijalan osaamis- ja tukikeskus on savuton alue.

merk. Anja Manninen
kuntayhtymän hallituksen
puheenjohtaja

Marja-Liisa Jantunen
talouspäälikkö

YHTYMÄKOKOUS

KOKOUSAIKA: 10.6.2020 kello 13.00

KOKOUSPAIKKA: Vaalijalan osaamis- ja tukikeskus, Nenonpelto ja etäyhteys

KÄSITELTÄVÄT

ASIAT:

Asia Liite

1 §		Yhtymäkokouksen avaaminen
2 §	1	Kokousedustajien ja heidän valtuuksiensa toteaminen sekä ääniluettelon hyväksyminen
3 §		Yhtymäkokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
4 §		Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta
5 §		Pöytäkirjan tarkastajien valinta
6 §		Yhtymäkokouksen työjärjestyksen hyväksyminen
7 §	2	Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2019
8 §	3, 4	Vuoden 2019 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen hyväksyminen
9 §	5	Ylijäämän palautus jäsenkunnille
10 §		Vuosikertomus 2019
11 §	6	Vaalijalan toiminta- ja talousraportti 1.1. - 30.4.2020
12 §	7	Vaalijalan kehysuunnitelma vuosille 2021 - 2023
13 §		Suoritteiden hinnoittelun perusteet vuonna 2021
14 §		Yhtymäkokousedustajien aloitteet ja hallitukselle osoitettavat kysymykset
-

KOKOUSAIKA: 10.6.2020 kello 13.00 -

KOKOUSAIKKA: Vaalijalan osaamis- ja tukikeskus, Nenonpelto ja etäyhteys

SAAPUVILLA

OLLEET JÄSENET: Liitteessä nro 1 mainitut yhtymäkokousedustajat

MUUT SAAPUVILLA OLLEET:

ASIAT: 1 -

PÖYTÄKIRJAN
ALLEKIRJOITUS
JA VARMENNUS:

Puheenjohtaja

Pöytäkirjanpitäjä

PÖYTÄKIRJAN
TARKASTAMINEN:

Pöytäkirja on tarkastettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme

Tarkastusaika: ____/____ 2020

Tarkastusaika: ____/____ 2020

Allekirjoitus

PÖYTÄKIRJA
PIDETÄÄN
YLEISESTI
NÄHTÄVÄNÄ:

Vaalijalan tietoverkossa Vaalijalan kuntayhtymän verkkosivuilla
3. - 17.7.2020 <https://www.vaalijala.fi/poytakirjat>

Allekirjoitus

Yhtymäkokouksen avaaminen

Yht.kok. 1 § Hallintosäännön 91 §:n mukaan kuntayhtymän hallituksen puheenjohtaja tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtaja avaa kokouksen ja johtaa puhetta, kunnes kokoukselle on valittu puheenjohtaja ja yksi varapuheenjohtaja.

Kokouksen pöytäkirjanpitäjänä toimii kuntayhtymän talousjohtaja tai hänen määräämänsä henkilö.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Kokousedustajien ja heidän valtuuksiensa toteaminen sekä ääniluettelon hyväksyminen

Yht.kok. 2 §

Perussopimuksen 11 §:n mukaan kukin jäsenkunta nimeää yhtymäkokoukseen yhden edustajan. Kunnan äänimäärän ylittäessä yhden sadasosan kokouksen enimmäisäänimäärästä voi kunta nimetä kaksi edustajaa. Kunta voi valita kullekin edustajalle henkilökohtaisen varajäsenen.

Kuntakohtainen, perussopimuksen 12 §:n määräysten mukaisesti vuoden 2018 tilinpäätöksen mukainen äänimääräluettelo on liitteenä nro 1. Sen mukainen kokouksen 10.6.2020 enimmäisäänimäärä on 2 030 ääntä, jolloin oikeus kahteen kokousedustajaan on kunnalla, jonka äänimäärä on vähintään 21 ääntä.

Perussopimuksen 11 §:n 2 momentin mukaan edustajavalinnoista on ilmoitettava kuntayhtymän hallitukselle kirjallisesti viimeistään seitsemän päivää ennen yhtymäkokousta. Ellei ilmoitusta ole tehty, on edustajan esitettävä kokouksessa kunnan antama valtuutus kunnan äänioikeuden käyttämisestä.

Hallintosäännön 98 §:n mukaan läsnä olevat edustajat ja varaedustajat todetaan nimenhuudolla. Nimenhuudon jälkeen saapuvan edustajan on ilmoitauduttava välittömästi puheenjohtajalle. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle. Tämä koskee myös etäosallistujia.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Yhtymäkokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Yht.kok. 3 § Nimenhuudon jälkeen puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet tai muutoin poissa olevat kokousedustajat ja heidän saapuvilla olevat varaedustajansa, kokousedustajien äänimäärät (edelliset todetaan käytännössä puheenjohtajan johdolla suoritettavan nimenhuudon yhteydessä) sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Perussopimuksen 14 §:n mukaan yhtymäkokouksen kutsuu koolle kuntayhtymän hallitus. Hallitus on päättänyt kokouksen 10.6.2020 koollekutsumisesta 20.5.2020 § 76.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään 14 päivää ennen kokousta jäsenkuntien siihen mennessä ilmoittamille edustajille, jäsenkuntien kunnanhallituksille ja yhtymän hallitukselle. Kokouskutsu on postitettu edellä olevan mukaisesti 27.5.2020.

Yhtymäkokous on päätösvaltainen, kun kokouksessa läsnä olevat edustajat edustavat vähintään puolta yhtymäkokouksen enimmäisäänimäärästä eli 10.6.2020 kokouksessa 1 015 ääntä.

Yhtymäkokouksen asioiden valmistelu kuuluu kuntayhtymän hallitukselle.

Päätösehdotus:

Todetaan, että yhtymäkokouksessa läsnä olevien _____ edustajan yhteenlaskettu äänimäärä on _____ ääntä.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT	Hallitus	Yhtymäkokous
-----	----------	--------------

Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta

Yht.kok. 4 §

Yhtymäkokoukselle tulee valita puheenjohtaja ja yksi varapuheenjohtaja. Yhtymäkokouksen puheenjohtajuus on kokouskohtainen.

Päätösehdotus:

Yhtymäkokous nimeää kokousedustajien keskuudesta kokoukselle puheenjohtajan ja tämän estymisen varalta varapuheenjohtajan.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Yht.kok. 5 § Hallintosäännön 111 §:n mukaan yhtymäkokouksen pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla tähän tehtävään valittua yhtymäkokousedustajaa, jollei yhtymäkokous jonkin asian kohdalla toisin päättä.

Päätösehdotus:

Yhtymäkokous valitsee kokoukselle kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

	YTT	Hallitus	Yhtymäkokous

Yhtymäkokous

6 §

10.6.2020

Yhtymäkokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Yht.kok. 6 § Yhtymäkokouksen työjärjestys on asialistan mukainen, ellei kokous toisin päättä.

Päätösehdotus:

Yhtymäkokous käsittelee asiat asialistan mukaisessa järjestyksessä.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Tarkastuslautakunta 15 §
Yhtymäkokous 7 §

25.5.2020
19,6,2020

14

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2019

Tark.ltk 15 § Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida yhtymäkokouksen asettamien tavoitteiden toteutumista.

Kuntayhtymän hallituksen antamassa "Tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2019" -asiakirjassa on selvitys hallinnollisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta (asiakirja on tallennettu Essiin/ oheismateriaali).

Liitteenä nro 4 on luonnos tarkastuslautakunnan arviointikertomukseksi vuodelta 2019.

Päätösesitys:

Tarkastuslautakunta antaa arviointikertomuksen kuntayhtymän toiminnasta vuodelta 2019 ja esittää sen yhtymäkokoukselle.

Päätös:

Tarkastuslautakunta antaa yhtymäkokoukselle liitteenä nro 4 olevan arviointikertomuksen.

Yht.kok. 7 § Tarkastuslautakunnan arviointikertomus liitteenä nro 2.

Päätösehdotus:

Yhtymäkokous merkitsee tiedoksi liitteenä nro 2 olevan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2019.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Hallitus	64 §	20.5.2020	3
Tarkastuslautakunta	12 §	25.5.2020	6
Yhtymäkokous	8 §	10.6.2020	

Vuoden 2019 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen hyväksyminen

Hallitus 64 § Vaalijalan kuntayhtymän hallitus on 25.3.2020 § 33 käsitellyt vuoden 2019 tilinpäätöksen. Tilintarkastajat ovat huomanneet tilintarkastuksen yhteydessä tilinpäätöksessä olennaisen virheen. Olennaisena virheenä on ollut lomapalkkavelan määrä tilanteessa 31.12.2019. Ohjeen mukaan kilpailukykysovimuksen vaikutus lomarahoihin sai olla vuoden 2019 aikana ainoastaan kolmelta kaudelta. Tämä asia oli jäänyt huomioimatta alkuperäisessä lomapalkkavelkalaskelmassa. Virhe on korjattu ja korjauksella on ollut myös heikentävä vaikutusta tilikauden tulokseen. Tilinpäätöksen käsittelyyn yhtymäkokouksessa virheen korjaamisella ei ole vaikutusta.

Kuntalain 113 §:n mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Yhtymähallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavaan maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Yhtymähallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen yhtymäkokouksen käsiteltäväksi. Yhtymäkokouksen on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kuntayhtymän tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat yhtymähallituksen jäsenet sekä kuntayhtymän johtaja.

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys yhtymäkokouksen asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kuntayhtymässä. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kuntayhtymän taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

VAALIJALAN KUNTAYHTYMÄ

Kokouspäivämäärä

Sivu

Hallitus	64 §	20.5.2020	4
Tarkastuslautakunta	12 §	25.5.2020	7
Yhtymäkokous	8 §	10.6.2020	

Hallitus 64 § Yhtymähallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Vaalijalan kuntayhtymän vuoden 2019 tilinpäätöksen keskeiset luvut (1000 €) talousarvioon ja edellisen vuoden tilinpäätökseen verrattuna ovat seuraavat:

	TP 2018	TA 2019	TP 2019	TP2019 tot.- %	Muut.-% tp 18/19
Käyttötalousosa					
Toimintatuotot yhteensä	74162	78314	82636	105,5	11,4
- Siitä jäsenkuntien osuudet	41606	45407	43400	95,6	4,3
- Siitä ulkoiset tuotot	61080	65020	68796	105,8	12,6
Toimintakulut	-72826	-76711	-77030	100,4	5,8
- Siitä ulkoiset toimintakulut	-59744	-63417	-63191	99,6	5,8
Toimintakate	1336	1603	5606	349,6	319,6
Tuloslaskelmaosa					
Rahoituskulut	-132	-145	-177	122,2	34,1
Rahoitustuotot	7	10	32	307,4	328,5
Vuosikate	1210	1469	5460	371,8	351,2
Sumu-poistot	-1453	-1451	-2127	146,6	46,4
Satunnaiset tuotot/ kulut, netto		0			
Tilikauden tulos	-243	18	3333	18906,0	1473,9
Varausten muutos/netto	108	0	108		0,0
Rahastojen muutokset/netto					
Tilikauden yli-/alijäämä	-135	18	3441	19515,8	-2647,0
Investointiosa:					
Investointiosan menot	-3748	-5436	-5206	95,8	38,9
Investointiosan tulot	1338	1408	1411	100,2	5,5
Pysyvien vastaavien hyöd.luov.voitot	22				
Investoinnit /netto	-2 388	-4027	-3788	94,3	59,1
Tulorahoituksen korjauserät	-22				
Vars.toiminnan ja investointien nettokassavirta	-1200	-2559	1662	-64,9	-238,5
Rahoitusosa					
Antolainauksen muutokset					-100,0
Lainakannan muutokset, netto	1226	2420	2185	90,3	78,3
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	221		-68		-69,5
Tulorahoituksen riittävyys	247	-569	3881	-682,1	1472,4

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Hallitus	64 §	20.5.2020	5
Tarkastuslautakunta	12 §	25.5.2020	8
Yhtymäkokous	8 §	10.6.2020	

Hallitus 64 §

Vuoden 2019 toimintatuotot olivat yhteensä 82,6 miljoonaa euroa, joista sisäisiä tuottoja 13,8 miljoonaa ja ulkoisia 68,8 miljoonaa euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna ulkoiset tuotot lisääntyivät 7,7 miljoonaa euroa eli 12,6 %. Ulkoisista tuotoista jäsenkunnilta saadut myyntituotot olivat 43,4 miljoonaa eli 63,1 % kaikista toimintatuotoista. Ulkokuntalaiset ostivat Vaalijalan palveluita 17,3 miljoonalla, joka on 25,2 % kaikista toimintatuotoista. Asiakasmaksuja kertyi 2,4 miljoonaa euroa. Tämä on 3,5 % kaikista toimintatuotoista. Peruskoulu sai valtionosuuksia ja kotikuntakorvauksia 1,5 miljoonaa eli 2,2 % kokonaistuotoista. Loppuosa kokonaistuotoista kertyy elintarvikkeiden myyntituloista, palvelujen myynneistä, tuista ja avustuksista, vuokratuloista sekä muista myynti- ja toimintatuotoista. Yleisesti voidaan todeta, että ulkokunnille myynti on kasvanut huomattavasti edelliseen vuoteen verrattuna.

Talousarvioon verrattuna liiketoiminnan myyntituotot ylittyivät 15,5 % eli 0,3 miljoonaa euroa. Myös kuntakorvaukset ylittyivät talousarvioon verrattuna 3,3 miljoonaa eli 5,7 %. Kuntakorvauksista jäsenkunnilta saadut korvaukset jäivät alle talousarvion 2 miljoonaa eli 4,4 %. Ulkokunnilta saadut korvaukset ylittyivät talousarvioon verrattuna 5,2 miljoonaa euroa eli 43,4 %. Kokonaisuutena toimintatuotot toteutuivat 3,8 miljoonaa eli 5,8 % budjetoitua paremmin.

Toimintakuluja kertyi yhteensä 77 miljoonaa euroa, joista sisäisiä kuluja oli 13,8 miljoonaa euroa ja ulkoisia kuluja 63,2 miljoonaa euroa. Ulkoiset toimintakulut kasvoivat edellisestä vuodesta 3,4 miljoonaa euroa eli 5,8 %. Talousarvioon verrattuna ulkoiset toimintakulut alittuivat 0,2 miljoonaa eli 0,4 %. Palkkoja ja palkkioita maksettiin 40,6 miljoonalla. Tässä kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 2,6 miljoonaa eli 6,8 %. Kasvu johtuu pääasiassa KVTES:n korotuksista sekä palvelutoiminnan laajenemisesta. Palkkamenoissa pysyttiin kuitenkin suunnilleen talousarvioraamissa toteutuman ollessa 100,4 %. Kokonaisuudessaan henkilöstökulut ylittyivät budjetoidusta 0,8 miljoonaa, toteutuman ollessa 101,6 %.

Sisäiset tuotot ja kulut ylittyivät talousarvioon verrattuna 0,5 miljoonalla eurolla eli 4,1 %. Sisäiset erät nousivat edellisestä vuodesta 0,7 miljoonaa euroa.

Poistot olivat 2,1 miljoonaa euroa. Tästä 0,5 miljoonaa oli kertaluontoisia lisäpoistoja, jotka tehtiin hallituksen päätöksellä ja ne koskivat Kuutinharju tilan vanhoja käytöstä poistettuja, purettavia rakennuksia.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Hallitus	64 §	20.5.2020	6
Tarkastuslautakunta	12 §	25.5.2020	9
Yhtymäkokous	8 §	10.6.2020	

Hallitus 64 § Lainaa rahoituslaitoksilta oli vuoden lopussa 17,6 miljoonaa eli 2,2 miljoonaa enemmän kuin edellisessä tilinpäätöksessä. Tästä 1,2 miljoonaa koskee Kanervan palvelukotia, joka siirtyi kauppakirjalla kuntayhtymän omistukseen syksyllä 2019. Pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiin käytettiin 90 000 euroa.

Taseen vapaaehtoisissa varauksissa on ollut investointivaraus 840 000 euroa Kuutinharjun palvelukonseptin uudistamiseen. Hanke on jäänyt toteutumatta. Tilinpäätöksessä investointivaraus on siirretty uuteen kohteeseen, Nenonpellon kriisiyksikön uudistamiseen.

Kassan riittävyys vuoden lopussa oli 44 päivää. Tämä on 19 päivää parempi kuin edellisessä tilinpäätöksessä.

Vuoden 2019 tilikauden tulos on + 3 333 122,66 euroa. Varausten ja rahastojen muutosten jälkeen tilinpäätös osoittaa 3 440 635,70 euron ylijäämää. Ylijäämästä palautetaan yhtymäkokouksen päätöksellä jäsenkunnille 1,5 miljoonaa euroa peruspääoman suhteessa. Palautus tapahtuu yhtymäkokouksen jälkeen, kun yhtymäkokouksen päätös on saanut lainvoiman. Palautus käsitellään vuoden 2020 kirjanpidossa ja suoritetaan taseen edellisten tilikausien ylijäämätiliä käyttäen. Näin se ei vaaranna olennaisesti kuntayhtymän taloudellista kantokykyä.

Nettoinvestoinnit olivat 3,8 miljoonaa. Tämä on 0,2 miljoonaa alle talousarvion.

Liitteenä numero 1 on kuntayhtymän tilinpäätös vuodelta 2019, joka sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman, talousarvion toteutuman sekä liitetiedot.

Toimintakertomuksessa on esitetty vuoden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen ja merkittävimmät muut tapahtumat.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Hallitus	64 §
Tarkastuslautakunta	12 §
Yhtymäkokous	8 §

20.5.2020
25.5.2020
10.6.2020

7
10

Hallitus 64 §

Kuntayhtymän johtajan päätösehdotus:

Hallitus

- 1 allekirjoittaa vuoden 2019 tilinpäätöksen ja luovuttaa sen tilintarkastajille tarkastettavaksi.
- 2 toteaa, että Vaalijalan kuntayhtymän toiminnallinen tulos vuodelta 2019 on + 3 333 122,66 euroa.

Hallitus esittää, että tilinpäätökseen sisällytetään seuraavat kirjaukset:

- poistoerokirjaukset, jolloin poistoeron muutokseksi jää - 356 341,43
- varausten ja rahastojen muutokset, jolloin muutokseksi jää 107 513,04.

Edelleen hallitus esittää yhtymäkokoukselle, että tilikauden 2019 ylijäämä 3 440 635,70 euroa siirretään taseen yli-/alijäämätilille.

- 3 antaa talouspalveluille valtuudet tehdä tarvittaessa tilinpäätökseen teknisiä tarkistuksia, jotka eivät saa kuitenkaan vaikuttaa tilikauden tulokseen tai muuttaa tuloksen käsittelyä.
- 4 saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen yhtymäkokouksen käsiteltäväksi.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Tark.ltk 12 §

Tilintarkastaja esittää tilintarkastuskertomuksessaan tarkastustyönä tulokset. Kuntalain 125 § edellyttää, että kertomukseen sisällytetään lausunnot tilinpäätöksen hyväksyttävyydestä ja tilivelvollisen vastuuvapaudesta. Kertomukseen on sisällytettävä yksilöidyt tilivelvollisiin kohdistetut muistutukset.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Tark.ltk 12 § Tilintarkastajan on annettava tilintarkastuskertomus viimeistään toukokuun loppuun mennessä.

Tilintarkastaja Pentti Tanskanen suoritti varainhoitovuoden 2019 tilinpäätöksen tarkastamisen huhti-toukokuun aikana 2020, tilintarkastuskertomus liitteenä nro 2.

Tilintarkastaja esittää tilintarkastuskertomuksessaan tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltaan tilikaudella 1.1. - 31.12.2019.

Päätösehdotus:

Tarkastuslautakunta

- 1 saattaa tilintarkastuskertomuksen yhtymäkokoukselle tiedoksi
- 2 esittää yhtymäkokoukselle, että vuoden 2019 tilinpäätös hyväksytään ja kuntayhtymän hallintoa ja taloutta hoitaneille hallituksen jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille myönnetään vastuuvapaus tilikaudella 1.1. - 31.12.2019.

Päätös:

Tarkastuslautakunta

- 1 saattaa tilintarkastuskertomuksen yhtymäkokoukselle tiedoksi
- 2 esittää yhtymäkokoukselle, että vuoden 2019 tilinpäätös hyväksytään ja kuntayhtymän hallintoa ja taloutta hoitaneille hallituksen jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille myönnetään vastuuvapaus tilikaudella 1.1. - 31.12.2019.

Yht.kok. 8 §

Tilintarkastuskertomus on liitteenä nro 3 ja tilinpäätös liitteenä nro 4. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Yhtymäkokous

8 §

10.6.2020

Yht.kok. 8 §

Päätösehdotus:

Yhtymäkokous

- 1 merkitsee tilintarkastuskertomuksen tiedoksi
- 2 päättää, että tilinpäätökseen sisällytetään seuraavat kirjaukset:
 - poistoerokirjaukset, jolloin poistoeron muutokseksi jää - 356 341,43
 - varausten ja rahastojen muutokset, jolloin muutokseksi jää 107 513,04
- 3 päättää, että tilikauden 2019 ylijäämä 3 440 635,70 euroa siirretään taseen yli-/alijäämätilille.
- 4 päättää vuoden 2019 tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä kuntayhtymän hallintoa ja taloutta hoitaneille hallituksen jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1. - 31.12.2019.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Ylijäämän palautus jäsenkunnille

Hallitus 16 §

Vaalijalan vuoden 2019 tulos tulee olemaan selkeästi ylijäämäinen. Palvelujen myynti ulkokunnille oli noin 17 M€:a kohdistuen lähes kokonaan erityisen vaativiin asiakkaisiin. Taloudellinen tulos pohjautuu pääasiassa tähän toimintaan.

Vaalijalan perussopimuksessa ei ole määräyksiä ylijäämään palautuksesta tai lisäosuuksien kannosta jäsenkunnilta. Asiasta voidaan kuitenkin tehdä erillispäätös yhtymäkokouksessa hallituksen esityksestä.

Ylijäämän palautus jäsenkunnille tehdään taseen edellisten tilikauden ylijäämätililtä, joten se ei heikennä tulevaa vuoden 2020 tulos- ta. Vuoden 2020 talous on kireämpi kuin edellisenä vuotena.

Ylijäämän jakoperusteena voidaan käyttää kunnan osuutta kuntayhtymän peruspääomasta. Ylijäämää voidaan palauttaa jäsenkunnille 1 500 000 euroa vaarantamatta olennaisesti Vaalijalan taloudellista kantokykyä. Jakotaulukko liitteenä nro 1.

Kuntayhtymän johtajan päätösehdotus:

Hallitus ehdottaa yhtymäkokoukselle, että jäsenkunnille maksetaan ylijäämän palautuksena 1 500 000 euroa peruspääoman 31.12.2019 mukaisessa jakosuhteessa. Maksu suoritetaan, kun yhtymäkokouksen päätös on saanut lainvoiman.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Yhtymäkokous 9 §

10.6.2020

Yht.kok. 9 § Ylijäämän jakotaulukko liitteenä nro 5.

Päätösehdotus:

Yhtymäkokous päättää, että jäsenkunnille maksetaan ylijäämän palautuksena 1 500 000 euroa peruspääoman 31.12.2019 mukaisessa jakosuhteessa. Maksu suoritetaan, kun yhtymäkokouksen päätös on saanut lainvoiman.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Vuosikertomus 2019

Hallitus 65 § Vaalijalan kuntayhtymä teki vuodelta 2017 ensimmäisen kerran vain digitaalisen vuosikertomuksen, joka sai myönteistä palautetta. Vuosikertomuksen tavoitteena on kertoa sidosryhmille ja kansalaisille yleiskielellä Vaalijalan edellisen vuoden tapahtumista. Vuosikertomuksessa on runsaasti valokuvia, jotka kertovat arjesta ja juhlahetkestä.

Vuodesta 2019 on tehty digitaalinen vuosikertomus, linkki www.vaalijala.fi (julkaistaan 29.5. mennessä).

Kuntayhtymän johtajan päätösehdotus:

Hallitus merkitsee vuosikertomuksen 2019 tiedoksi ja saattaa sen yhtymäkokouksen tiedoksi.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Yht.kok. 10 § Vuosikertomus 2019 on luettavissa Vaalijalan kotisivujen etusivulla 25.5. alkaen www.vaalijala.fi

Päätösehdotus:

Yhtymäkokous merkitsee vuosikertomuksen 2019 tiedoksi.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT	Hallitus	Yhtymäkokous
-----	----------	--------------

Vaalijalan toiminta- ja talousraportti 1.1. - 30.4.2020

Hallitus 66 § Viime vuosina yhtymäkokoukselle on raportoitu Vaalijalan kuluvan vuoden toiminnasta kevät- ja syyskokouksissa. Raportti on pidentynyt vuosi vuodelta tarjoten kuitenkin kattavan kuvauksen Vaalijalan toimintaan. Tästä eteenpäin raportti on pykälän liitteenä, jotta esityslista ei tulisi kohtuuttoman pitkäksi. Raportti on liitteenä nro 2.

Hallituksen esityslistan mukana seuraa toteutumavertailu 1.1. – 30.4.2020 sekä taulukko pankkitilien alimmista saldoista.

Kuntayhtymän johtajan päätösehdotus:

Hallitus merkitsee raportin tiedoksi ja esittää sen yhtymäkokoukselle.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Yht.kok. 11 § Toiminta- ja talousraportti liitteenä nro 6.

Päätösehdotus:

Yhtymäkokous merkitsee raportin Vaalijalan toiminnasta ja taloudesta 1.1. - 30.4.2020 tiedoksi.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Vaalijalan kehysuunnitelma vuosille 2021 - 2023

Hallitus 67 § Kevään yhtymäkokous käsittelee kolmivuotisen kehysuunnitelman ja antaa tarvittaessa ohjeistusta taloussuunnitteluun. Jäsenkunnilta ja lähialueiden ostajakunnilta pyydetään lausunnot kehysuunnitelmasta, jotka puolestaan ohjaavat talous- ja toimintasuunnitelman jatkovalmistelua.

Kehysuunnitelmaluonnos on liitteenä nro 3. Suunnitelman runko noudattaa pääosin edellistä kehysuunnitelmaa ja siinä on huomioitu toiminnan tiedossa olevat muutokset ja päivitetty linjaukset. Vaalijalan asema tulevassa sote-uudistuksessa on ennakoitu käytävissä olevien vielä vajavaisten tietojen pohjalta. Kesällä uudistuksen päälinjaukset ovat mahdollisesti tiedossa.

Tasapainoisen talouden ylläpitäminen edellyttää ylijäämäistä vuositulosta, se edellyttää kustannustehokasta toimintaa ja palvelujen joustavaa hinnoittelua. Ensi vuonna palkkojen korotukseen varataan 1,5 %. KVTES:n korotusten vaikutusarvio on tätä suurempi. Lakisääteiset sivukulut arvioidaan pysyvän nykyisellä tasolla. Palkkaperustainen kustannuspaine voitaneen huomioida suoritehinnoissa vuosina 2021 - 23 vain osittain.

Nenonpellon yksiköiden suoritehinnot ensi vuodelle päätetään, kun KVTES on solmittu, viimeistään kuitenkin hallituksen syyskuun kokouksessa. Avopalvelujen yksikkökohtaiset suoritehinnot ensi vuodelle päätetään hallituksessa lokakuussa, mikäli neuvottelut jäsenkuntien kanssa on saatu valmiiksi. Aikataulua aikaistetaan kuntien pyynnöstä.

Kuntayhtymän johtajan päätösehdotus:

Hallitus hyväksyy kehysuunnitelman vuosille 2021 - 2023 ja esittää sen edelleen yhtymäkokouksen hyväksyttäväksi.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT	Hallitus	Yhtymäkokous
-----	----------	--------------

Yhtymäkokous

12 §

10.6.2020

Yht.kok. 12 §

Kehyssuunnitelma vuosille 2021 - 2023 on liitteenä nro 7.

Päätösehdotus:

Yhtymäkokous hyväksyy vuosien 2021 - 2023 kehyssuunnitelman liitteen nro 7 mukaisesti.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Suoritteiden hinnoittelun perusteet vuonna 2021

Hallitus 68 § Kuntayhtymän perussopimuksen mukaan yhtymäkokous vahvistaa talousarvion hyväksymisen yhteydessä suoritteiden hinnoitteluperusteet. Hallitus on vahvistanut hinnat joulukuun kokouksessaan. Tänä vuonna pyritään siihen, että suoritehinnat hyväksyttäisiin ennen syysyhtymäkokousta. Siksi tämä asia käsitellään jo kevätyhtymäkokouksessa.

Vaalijala pyytää palvelujen järjestämisvastuiselta organisaatiolta maksusitoumuksen asiakkaasta. Mikäli sopimusta asiasta ei synny, palveluja ei anneta. Jos Vaalijalan on erityishuoltopiirinä asiakkaan palvelut tuotettava, syntyy järjestämisvastuiselle organisaatiolle maksuvelvollisuus.

Kuntayhtymän johtajan päätösehdotus:

Hallitus esittää yhtymäkokoukselle suoritteiden hinnoitteluperusteiksi vuonna 2021 seuraavaa:

- 1 Jäsenkunnalta palvelun tuottamisesta perittävien suoritehintojen perusteena on omakustannushinta, joka sisältää ko. palvelun tuottamisesta aiheutuvat välittömät kustannukset, hallinnon yleiskustannukset ja pääomakustannukset. Välittömät ja hallinnon yleiskustannukset perustuvat todellisiin kustannuksiin. Pääomakustannukset sisältävät rahoituskustannukset ja suunnitelman mukaiset poistot. Peruspääomalle maksettava korko kohdennetaan suoritehintoihin toimialoittain eri toiminnoille niiden käyttöomaisuuden poistojen mukaisessa suhteessa.
- 2 Nenonpellon yksiköiden suoritehintoja jäsenkunnille määrättäessä käytetään tarvittaessa aikaisempien vuosien ali-/ylijämiä hintatason vakauttamiseksi.
- 3 Nenonpellon yksiköiden oppilaskotien suoritehinnat ovat kuusiportaisessa hinnastossa (lapset ja nuoret) ja Nenonpellon kuntoutusyksiköillä on oma kuusiportainen hinnasto (aikuiset).
- 4 Kuntakorvausten perusteena olevat suoritteet muodostuvat käyttöpäivistä ja käyntikerroista, jotka määritellään sosiaali- ja terveydenhuollon maksulain ja -asetuksen määräysten mukaisesti soveltuvien osin.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT	Hallitus	Yhtymäkokous
-----	----------	--------------

Hallitus 68 §
Yhtymäkokous 13 §

20.5.2020
10.6.2020

12

- Hallitus 68 §
- 5 Asiakkailta perittävät maksut määräytyvät sosiaali- ja terveydenhuollon maksulain ja -asetuksen määräysten mukaisesti.
 - 6 Muilta kuin kuntayhtymän jäsenkunnilta peritään osaamis- ja tukikeskuksessa myydyistä palveluista käyttöpäivän/käyntikerran mukainen hinta lisättynä 20 %:lla, mikäli Vaalijalan ja kunnan välillä on puitesopimus tai vastaava, korotus on 10 %.
 - 7 Poliklinikkapalvelut ja liikkuvat kuntoutuspalvelut hinnoitellaan suoriteperusteisesti, suoritehintaa sisältää matka-ajan ja matkakorvaukset.
 - 8 Kun asiakkaan poikkeuksellisen suurten yksilöllisten tarpeiden ja turvallisen hoidon järjestämiseksi hänelle palkataan avopalveluissa henkilökohtainen avustaja/avustajia, peritään lisämaksuna keskimääräinen avustajan/avustajien palkkauskustannus. Hinnoittelussa huomioidaan avustajan tarve viikon aikana ja osapäivät hinnoitellaan erikseen. Päätöksen tekee avopalvelujohtaja.
 - 9 Kehitysvammahuollon työ- ja päivätoimintaan osallistuvan asiakkaan kuljetuskustannuksen maksaa Vaalijala, ellei toisin ostajan kanssa sovita.
 - 10 Sosiaalihuollollisesta työtoiminnasta ja kuntouttavasta työtoiminnasta määritellään suoritehintaa ko. toimipisteen arvioidun kustannuksen perusteella näiden toimintojen kustannusrakenne huomioiden.
 - 11 Tarjouspyyntöihin perustuvissa palveluiden myynneissä hinta muodostuu ostajan hyväksymän tarjouksen perusteella. Hallitus voi tarvittaessa antaa Vaalijalan tarjousmenettelyyn liittyvää ohjeistusta. Päätöksen tarjoukseen perustuvasta hinnasta tekee sektorijohtaja.
 - 12 Monipalvelukeskuksissa niistä asiakkaista, joiden työvalmennuksen ja -ohjauksen kustannukset poikkeavat olennaisesti ao. yksikön käyttöpäivän keskimääräisistä kustannuksista, peritään hallituksen erikseen päättämien periaatteiden mukainen maksu. Päätöksen maksun suuruudesta tekee avopalvelujen johtaja.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Hallitus 68 §
Yhtymäkokous 13 §

20.5.2020
10.6.2020

13

- Hallitus 68 §
- 13 Peruskoulun vakinaisista oppilaista hallitus vahvistaa tarvittaessa lisämaksun.
- 14 Peruskoulun tilapäisistä oppilaista, joiden valtionavustus maksetaan kotikuntaan, peritään todellisia kustannuksia vastaava maksu.
- 15 Yövalvotuissa asumisyksiköissä peritään niiltä arkipäiviltä, jolloin asiakas ei ole yksikön ulkopuolisessa päivätoiminnassa, asumismaksun lisäksi hinnaston kohdan "Osallisuutta edistävä toiminta" mukainen hinta (päiväaikainen toiminta palvelukodissa). Jos asiakkaalla on henkilökohtainen avustaja, tätä maksua ei peritä samalta ajalta.
- 16 Mikäli edellä mainituista perusteista muodostuu yksittäistapauksissa kohtuuton kokonaishinta, on kuntayhtymän johtajalla oikeus sitä kohtuullistaa.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Yht.kok. 13 §

Päätösehdotus:

Yhtymäkokous hyväksyy suoritteiden hinnoittelun perusteet vuodelle 2021 hallituksen ehdotuksen mukaisesti.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Yhtymäkokousedustajien aloitteet ja hallitukselle osoitettavat kysymykset

Yht.kok. 14 § Hallintosäännön 122 §:n mukaan kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen on yhtymäkokousedustajalla oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kuntayhtymän toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle.

Aloitetta ei oteta heti käsiteltäväksi, vaan se lähetetään kuntayhtymän hallituksen valmisteltavaksi. Yhtymäkokous voi erikseen päättää, että aloitteesta käydään lähetekeskustelu siitä, miten asia on valmisteltava.

Hallituksen on vuosittain kevätkokouksessa esitettävä yhtymäkokoukselle luettelo kokousedustajien tekemistä ja hallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita yhtymäkokous ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Yhtymäkokous voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

Hallintosäännön 123 §:n mukaan yhteensä vähintään neljä sosaa kokouksessa edustettuina olevista äänistä edustavat kokousedustajat voivat tehdä kuntayhtymän hallitukselle osoitetun kirjallisen kysymyksen kuntayhtymän toimintaa ja hallintoa koskevasta asiasta. Hallituksen on vastattava kysymykseen seuraavassa yhtymäkokouksessa.

Päätösehdotus:

Yhtymäkokous päättää

- 1 liittää pöytäkirjaan mahdolliset yhtymäkokousedustajien jättämät hallintosäännön 122 §:n tarkoittamat aloitteet ja 123 §:n mukaiset hallitukselle osoitetut kysymykset; ja
- 2 päättää mahdollisten aloitteiden johdosta käytävästä lähetekeskustelusta.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT	Hallitus	Yhtymäkokous
-----	----------	--------------

Valitusosoitus

Valitusoikeus ja valitusperusteet

Kuntalain 137 ja 138 §:n mukaan oikeus kunnallisvalituksen tekemiseen tämän kokouksen päätöksistä on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä lisäksi kuntayhtymän jäsenkunnalla tai sen jäsenellä. Päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei valitusta kuitenkaan saa tehdä.

Valitusosoitus

Muutosta haetaan Itä-Suomen hallinto-oikeudelta (os. PL 1744, 70101 Kuopio) kirjallisella valituksella, joka valittajan itsensä tai hänen valtuuttamansa asiamiehen on annettava hallinto-oikeudelle kolmantenakymmenentenä (30) päivänä siitä, kun päätös on säädetyllä tavalla asetettu yleisesti nähtäville, tai jos päätös koskee jotakuta yksityisesti, tiedoksiantopäivästä. Valitusasiakirjat voi omalla vastuulla lähettää hallinto-oikeudelle myös postitse tai lähetin välityksellä, jolloin asiakirjat on jätettävä postiin niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituskirjassa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon muutosta haetaan
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi sekä
- muutosvaatimuksen perusteet.

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä selvitys siitä päivästä, mistä valitusaika on valitusosoituksen mukaan laskettava.

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/93) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 80 euroa.

Pöytäkirjan nähtäväksi asettaminen

Kokouksesta kirjoitettu pöytäkirja pidetään nähtävillä yleisessä tietoverkossa Vaalijalan kuntayhtymän verkkosivuilla 3. - 17.7.2020 <https://www.vaalijala.fi/poytakirjat>

LIITTEET

Osanottajaluettelo ja äänestyslista:

Kunta	Kunnan ääni- määrä	Osuus (%) 1/100	Edustajan nimi (varaedustaja)	Edust. ääni- määrä	Läs- nä	Pois- sa	Äänestys §	
							Jaa	Ei
Enonkoski	9	0,44	Petri Purhonen (Heikki Kylliäinen)	9				
Hartola	17	0,84	Matti Tanskanen (Mirkku Tammisto-Kiiski)	17				
Hirvensalmi	16	0,79	Timo Marttinen (Jouni Kuitunen)	16				
Iisalmi	62	3,05	Kaarina Korhonen (Elina Puustinen)	31				
			Sanna Kauppinen (Pasi Raatikainen)	31				
Joroinen	38	1,87	Rauni Janhunen (Pirkko Hämäläinen)	19				
			Veijo Nevanpää (Hannu Viirimaa)	19				
Juva	49	2,41	Mervi Heinonen (Markku Häkkinen)	49				
Kaavi	18	0,89	Kaija Julkunen (Hilkka Tiilikainen)	18				
Kangasniemi	47	2,32	Kari Luukkainen (Marjaana Sävilammi)	23,5				
			Eija Kuitunen (Tuula Vornanen)	23,5				
Keitele	8	0,39	Timo Kolehmainen (Kari Häkkinen)	8				
Kiuruvesi	28	1,38	Risto Juntunen (Eero Kyllönen)	14				
			Tuija Kastari (Anna-Liisa Härkönen)	14				
Kuopio	401	19,75	Sirpa Miettinen (Hillevi Ruuskanen)	200,5				
			Ilina Keinänen (Tiina Kukkonen)	200,5				
Lapinlahti	36	1,77	Tarmo Heiskanen (Jorma Rannio)	18				
			Noora Knapp (Satu Kuutsa)	18				

Osanottajaluettelo ja äänestyslista:

Kunta	Kunnan ääni- määrä	Osuus (%) 1/100	Edustajan nimi (varaedustaja)	Edust. ääni- määrä	Läs- nä	Pois- sa	Äänestys §	
							Jaa	Ei
Leppävirta	57	2,81	Anne Aholainen (Lauri Roponen)	57				
Mikkeli	285	14,04	Reijo Hämäläinen (Liisa Ahonen)	142,5				
			Seija Kuikka (Jukka Saikkonen)	142,5				
Muurame	42	2,07	Mirjam Rousu (Suvi-Jaana Aho)	21				
			Simo Oksanen (Sami Niemi)	21				
Mäntyharju	54	2,66	Ismo Partio (Raimo Leppäkumpu)	27				
			Jaana Lopperi (Seppo Hujanen)	27				
Pertunmaa	13	0,64	Aini Pöyry (Maria Sirén)	13				
Pieksämäki	159	7,83	Yrjö Merikoski (Sinikka Riipinen)	79,5				
			Alpo Salo (Anne Poikolainen)	79,5				
Pielavesi	24	1,18	Timo Pennanen (Taika Kurki)	12				
			Juha Pääkkönen (Eero Oravainen)	12				
Puumala	19	0,94	Jorma Virta (Kaija Hannula)	19				
Rantasalmi	23	1,13	Olli-Pekka Nykänen (Leena Suhonen)	23				
Rautalampi	34	1,67	Tiina K Puranen (Timo Satuli)	17				
			Jorma Kukkonen (Tytti Mård)	17				
Rautavaara	8	0,39	Jorma Korhonen (Eero Kukkonen)	8				

Osanottajaluettelo ja äänestyslista:

Kunta	Kunnan ääni- määrä	Osuus (%) 1/100	Edustajan nimi (varaedustaja)	Edust. ääni- määrä	Läs- nä	Pois- sa	Äänestys §	
							Jaa	Ei
Savonlinna	176	8,67	Minna Immonen (Eila Pöyhönen)	88				
			Miika Soini (Ari Kantanen)	88				
Siilinjärvi	61	3,00	Raija Hassinen (Lauri Katainen)	61				
Sonkajärvi	23	1,13	Seppo Kainulainen (Vesa Hynynen)	23				
Sulkava	19	0,94	Hannamari Autio (Vesa Ahonen)	19				
Suonenjoki	57	2,81	Mikko Suihkonen (Johannes Kälkäjä)	28,5				
			Marja-Leena Väisänen (Seija Savukoski)	28,5				
Tervo	31	1,53	Pirjo Hänninen (Maire Nissinen)	15,5				
			Hannu Ylönen (Jarmo Tarkkonen)	15,5				
Tuusniemi	18	0,89	Marja-Leena Räsänen (Tauno Lempinen)	18				
Varkaus	156	7,68	Anita Rikalainen (Katja Saraketo)	78				
			Suna Sassa (Mervi Pietinen)	78				
Vesanto	23	1,13	Minna Back-Hytönen (Heikki Haatainen)	11,5				
			Satu Hänninen (Hannu Haapamaa)	11,5				
Vieremä	19	0,94	Erkki Mehtonen (Matti Karppinen)	19				
Yhteensä	2 030		Edustajia 50					

Arviointikertomus kuntayhtymän yhtymäkokoukselle vuodelta 2019

YLEISTÄ

1 Lautakunnan kokoonpano

Tarkastuslautakuntaan kuuluivat seuraavat jäsenet ja varajäsenet:

Toimitusjohtaja Pekka Seppä, pj. KOK (Pieksämäki)	Yrittäjä Helen Kontturi (Mikkeli)
Yrittäjä Anita Rikalainen, vpj. SDP (Varkaus)	Mielenterveyshoitaja Reijo Hämäläinen (Mikkeli)
Sairaanhoitaja Mervi Heinonen, KESK (Juva)	Rehtori Jari Jalkanen (Mikkeli)
Rakennusinsinööri Heikki Ropponen, KESK (Leppävirta)	Tuotantojohtaja Olli Koponen (Varkaus)

Lautakunnan sihteerinä toimi hallinnon sihteeri Sirpa Kinnunen.

2 Kokoukset

Lautakunta kokoontui 6 kertaa. Käsiteltyjä asioita merkittiin pöytäkirjaan 38 kpl.

3 Tutustumiskäynnit

Tutustuttiin Vaalijalan osaamis- ja tukikeskuksessa Nenonpellossa kuntoutusyksikkö Sataman Wirta- ja Luoto-yksikköjen toimintaan sekä Sateenkaaren erityiskoulun uusiin tiloihin ja toimintaan. Mikkelissä tutustuttiin Siekkilän palvelukodin toimintaan ja Jyväskylässä Sääksvuoren palvelukodin toimintaan.

4 Asioiden valmistelu, asiantuntijat

Kokousten yhteydessä ovat johtavat viranhaltijat selostaneet kuntayhtymän toimintaa, tavoitteita ja taloutta. Tilintarkastaja on antanut tilintarkastuskertomuksen 20.5.2020. Käsiteltiin ja merkittiin tiedoksi tilintarkastajan esittämä tarkastusraportti 30.4.2019.

5 Kustannukset

Tilintarkastuksen kulut olivat 9 435,84 euroa (v. 2018/ 7 788,50) ja tarkastuslautakunnan kulut 11 539,53 euroa (v. 2018/ 11 370,73) eli yhteensä 20 975,37 euroa (v. 2018/ 19 159,23).

ARVIOINTIOSA

Koko hallintoa koskeva yleisarvio

Tark.ltk: Lautakunta on tutustunut yhtymäkokouksen ja hallituksen pöytäkirjoihin sekä yhtymäkokouksen hyväksymään toimintasuunnitelmaan ja hallituksen vahvistamaan käyttösuunnitelmaan sekä vuoden 2019 toimintakertomukseen.

Yhtymäkokouksen koko kuntayhtymän toiminnalle asettamat tavoitteet on pääosin saavutettu. Vaalijalan osaamis- ja tukikeskuksessa Nenonpellossa asiakkaita oli v. 2019 keskimäärin 166 (v. 2018/ 178) ja lyhytaikaisten kuntoutusjaksojen määrä oli 1 110 (v. 2018/ 1 186).

Vuoden 2019 käyttötalouden ulkoinen tulokertymä toteutui budjetoidusti toteutuman ollessa 68,8 miljoonaa ja toteutumaprosentti 105,8. Jäsenkuntien maksamat korvaukset alittuivat budjettiin verrattuna 2 miljoonaa. Jäsenkuntien ulkopuolisilta kunnilta saatiin myyntituloja 5,2 miljoonaa budjetoitua enemmän. Ulkoiset toimintakulut alittuivat talousarvioon verrattuna 0,2 miljoonaa euroa (tot.-% 99,6). Henkilöstökulut ylittyivät 0,8 miljoonalla eurolla. Maksetut palkat ylittyivät noin 0,2 miljoonalla eurolla. Vakituisten ja tilapäisen henkilöstön palkkamenot alittuivat verrattuna talousarvioon, mutta vastaavasti sijaisten palkat ja erilliskorvaukset ylittyivät.

Alijäämäistä toimintaa olivat yleishallinto ja sisäiset palvelut sekä palvelutoiminnan yhteiset, johon kuuluvat yleisjohto, tutkimus- ja kehittämistoiminta, hengellinen toiminta, Kaijärven leirikeskus sekä vanhempainneuvosto. Myös rahoitus oli alijäämäistä ja se koostui pääasiassa lainojen koroista.

Jäsenkuntien osuudet kokonaistuotoista olivat 63,08 % (vuonna 2018/ 68,11 %). Tilinpäätös osoittaa ylijäämää 3 440 635,70 euroa (v. 2018 alijäämä 135 086,84 euroa).

Tilinpäätöksessä tilikauden tulokset ovat tehtäväalueittain seuraavat:

TEHTÄVÄ	ta/nettotulos	nettotulos/tp	nettotulos/ta	nettotulos/tp
	ulk+sis	ulk+sis	ulkoiset	ulkoiset
Yleishallinto ja sis.palv.	-1 208 570	-912 881,86	-7 381 770	-7 577 075
Osaamis- ja tukikeskus	893 310	4 305 502	5 709 270	9 404 845
Asumispalvelut				
Perhehoito	20 130	39 184	48 130	65 632
Avopalvelut	183 100	-183 447	983 220	694 632
Vammaispalvelut	1 222 130	693 777	1 508 220	1 134 382
Palvelutoiminnan yhteiset	-817 500	- 798 726	- 957 470	- 957 042
Peruskoulu	-140 170	335 156	242 830	713 190
Rahoitus	-134 800	- 145 442	-134 800	- 145 442
YHTEENSÄ	17 630	3 333 122	17 630	3 333 122

Tilikauden tulos ennen varauksia ulkoisista käyttötalousmenoista on 5,27 % (v. 2018/ 0,41 %).

Kuntayhtymän vuosikate oli 5 460 349,01 euroa (v. 2018/ 1 210 230,74). Vuosikate riittää kattamaan poistot ja lainojen lyhennykset, joten talous on tältä osin tasapainossa.

Toimintakate/-jäämä oli 5 605 828,51 euroa (v. 2018/ 1 335 985,53).

Kassavaroista rahoitetut investoinnit huomioon ottaen tulorahoitus on 3 880 643 euroa ylijäämäinen eli maksuvalmius parani noin 3,9 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos on + 3 333 122,66 ja ylijäämä varausten muutosten jälkeen 3 440 635,70 (v. 2018 alijäämä 135 086,84). Taseeseen kirjattava ylijäämä vuodelta 2019 on 3 440 635,70 euroa.

Taseessa oleva kumulatiivinen ylijäämä on vuoden 2019 tilinpäätöksen mukaan 6 693 552,26 euroa. Käyttötalouden tulos muodostui 3 315 492,66 euroa talousarviota paremmaksi.

Tunnuslukuja: omavaraisuusaste 41,03 % (v. 2018/ 38,96 %), kassan riittävyys 44 päivää (v. 2018/ 25 päivää), suhteellinen velkaantuneisuus 41,37 % (v. 2018/ 42,27 %).

Vuoden 2019 tilinpäätös antaa riittävän kuvan toiminnan ja talouden kehityksestä.

Tutustumisensa perusteella lautakunta toteaa seuraava:

- hallintoa on hoidettu lakien ja yhtymäkokouksen päätösten mukaisesti
- palvelut on järjestetty tarkoituksenmukaisesti
- kuntayhtymä on pystynyt hyödyntämään ulkokuntalaisten ostamat palvelut ja se näkyy kuntayhtymän tuloksessa.

Eri toimialojen kustannusvastaavat ja kilpailukykyiset hinnat ovat jatkuvuuden kannalta oleellisia. Taloutta on edelleenkin hoidettava huolellisesti ja vastuullisesti. Kuntayhtymän sitovat tavoitteet ovat toteutuneet erinomaisesti. Kuitenkin kuntayhtymän on parannettava sisäisen tarkastuksen tehokkuutta.

Käyttöaste talousarviossa arvioituun tavoitteeseen nähden toteutui seuraavasti:

- lasten kuntoutus- ja tutkimushoito 102,20 % (v. 2018/ 92,73 %)
- nuorten kuntoutus- ja tutkimushoito 95,20 % (v. 2018/ 92,50 %)
- aikuisten kuntoutus- ja tutkimushoito 90,84 % (v. 2018/ 89,03 %)
- vaikeavammaisten hoito 4,87 % (v. 2018/ 92,45 %). Saaren toiminta päättyi 31.12.2018. Viimeiset asiakkaat siirtyivät muihin yksiköihin 15.1.2019.

YHTEENVETO

Asiakaskunnan muuttuessa yhä vaativammaksi, on henkilöstön ammattitaidolla ja koulutuksella pystytty vastaamaan tilanteen vaatimuksiin, joka on taustalla jatkuvuudelle. Lisäksi on ehdottoman tärkeää, että koulutuksellinen tarjonta Itä-Suomessa pysyy Pieksämäellä. Siinä suhteessa Vaalijalan hallitus on tehnyt oikean linjanvedon Diakin suhteen. Tällä hetkellä, ja entistä enemmän tulevaisuudessa, tulee kiinnittää huomiota osaavan henkilöstön saatavuuteen.

Jatkuvat ja suunnitelmalliset rakennuskannan muutokset kysyntää vastaamaan on oikea tapa kehittää osaamis- ja tukikeskusta. Uuden Kompassin remontointi Nenonpeltoon aloitettiin kesällä 2019, yksikkö valmistuu loppuvuodesta 2020. Sateenkaaren koulurakennus valmistui kesällä 2019. Koulun 2-vaiheen rakentaminen aloitettiin alkusyksystä 2019 ja se valmistuu syksyllä 2020. Kuutinharjun palvelukodin uudisrakennukset Rautalammilta valmistuivat lokakuussa 2019. Palvelukotien perustaminen on tapahtunut ripeästi ja etenee suunnitelmallisesti.

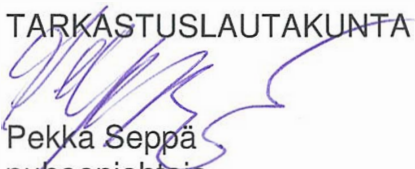
Vakituisia työntekijöitä vuonna 2019 oli 989 (v. 2018/ 859). Vakituisten työntekijöiden määrä on kasvanut uusien palvelukotien myötä. Sairauspoissaoloja työntekijää kohden vuonna 2018 oli 19,8 pv/työntekijä. Vuonna 2019 sairauslomat vähenivät kahdella päivällä työntekijää kohden olleen 17,9 pv/työntekijä. Suurimmat sairauslomien aiheuttajat olivat hengityselinsairaudet, tuki- ja liikuntaelimistön sairaudet sekä mielenterveyden ja käyttäytymisen sairaudet. Mielenterveyden ongelmat -ryhmän kasvaminen johtuu asiakasprofiilin muutoksesta haasteellisemmaksi.

Jäsenkuntien vähenevä kysyntä on kyetty korvaamaan laajentamalla asiakaspiiriä ja omaksumalla erityisosaamista, jota on markkinoitu valtakunnallisesti. Tämä on tuottanut tulosta ja sitä on syytä jatkaa. Toiminnan tuloksellisuudesta johtuen hallitus on tehnyt esityksen yhtymäkokoukselle, että 1,5 miljoonaa euroa palautetaan jäsenkunnille.

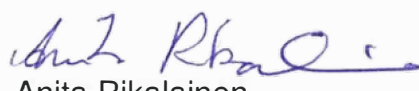
Kuntayhtymän tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kuntayhtymän toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Pieksämäki 25.5.2020

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Pekka Seppä
puheenjohtaja

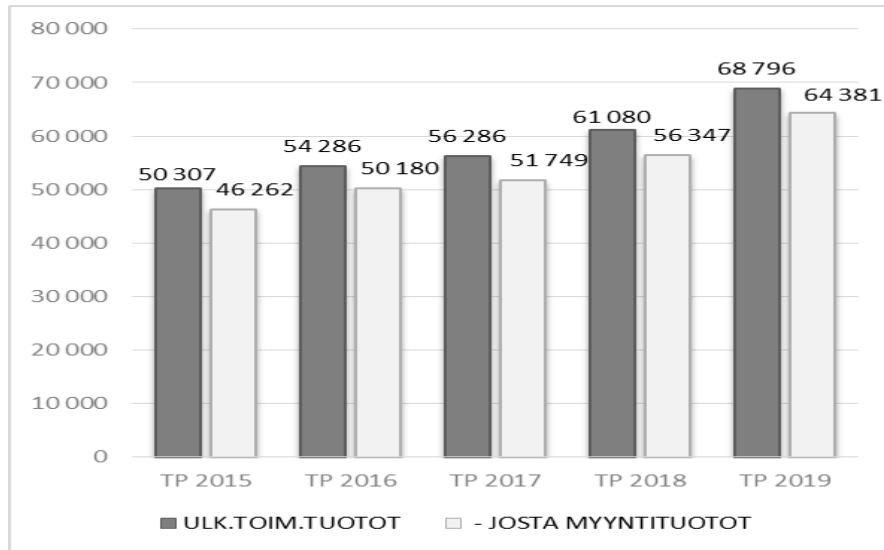

Mervi Heinonen
jäsen

Anita Rikalainen
varapuheenjohtaja

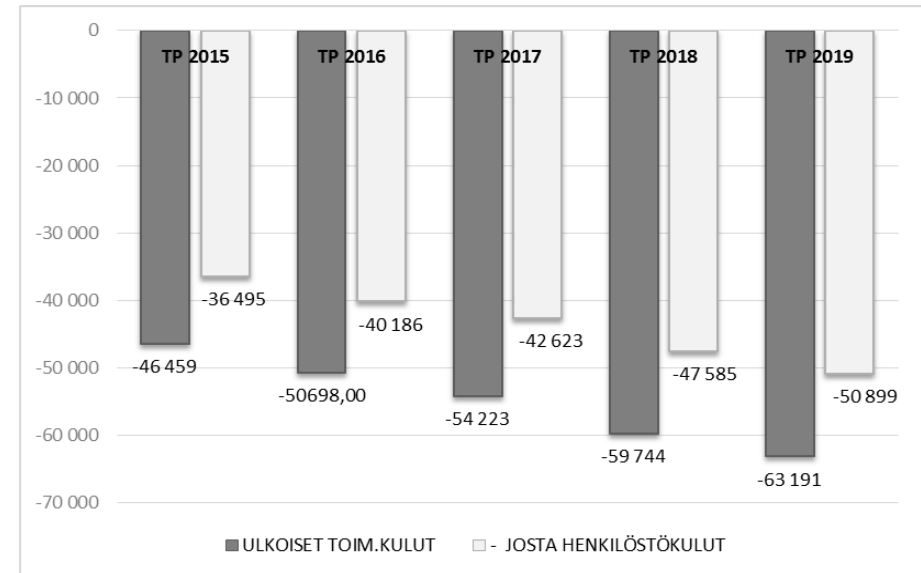

Olli Koponen
varajäsen

RAHOITUSTILANTEEN MUUTOKSET VUOSILTA 2015 - 2019

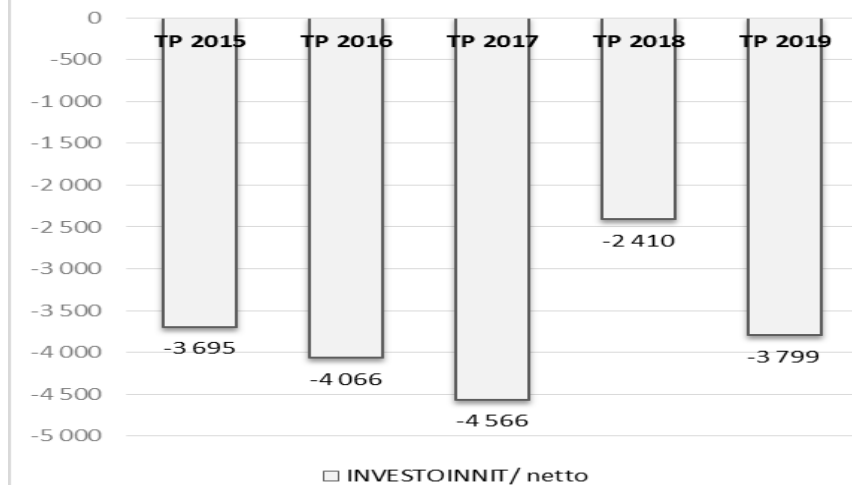
ULKOISET TOIMINTATUOTOT

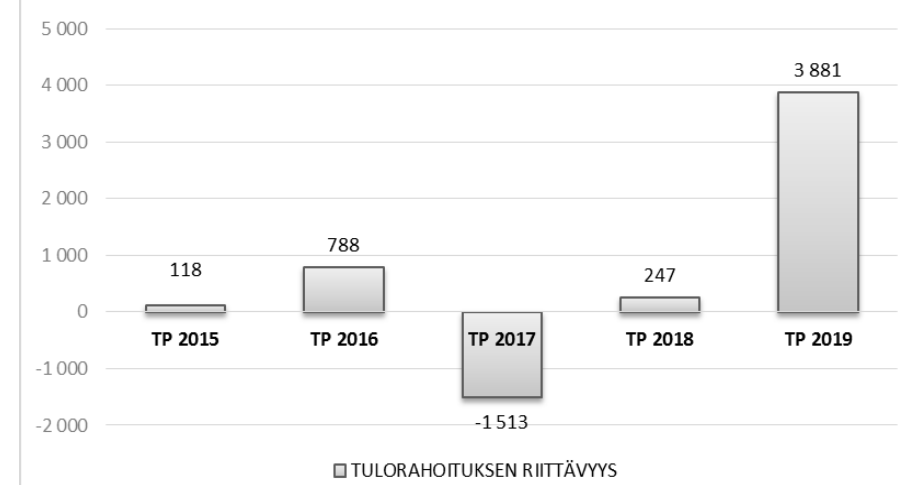
ULKOISET TOIMINTAKULUT

INVESTOINNIT/ netto

TULORAHOITUKSEN RIITTÄVYYS

TILINTARKASTUSKERTOMUS 2019

Vaalijalan kuntayhtymän yhtymäkokoukselle

Olemme tarkastaneet Vaalijalan kuntayhtymän hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2019. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen.

Kuntayhtymän hallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa sen hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kuntayhtymän hallitus ja johtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kuntayhtymän tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus ja johtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisen virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyn selonteon. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta. Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja yhtymäkokouksen päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Kuntayhtymän hallintoa on hoidettu lain ja yhtymäkokouksen päätösten mukaisesti.

Kuntayhtymän sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kuntayhtymän tilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

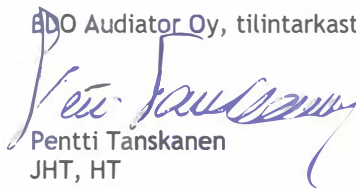
Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Pieksämäki, 20.5.2020.

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Pentti Tanskanen
JHT, HT

VAALIJALAN KUNTAYHTYMÄ

1 500 000 € ylijäämästä

PERUSPÄÄOMA

Kunta	Tilanne 31.12.2019		
	Kunnan osuus peruspääomasta		
	%	euroa	
ENONKOSKI	0,72 %	15 111,41371	10 796 €
HARTOLA	1,23 %	25 767,97978	18 409 €
HIRVENSALMI	1,14 %	23 921,88151	17 090 €
IISALMI	4,63 %	97 269,35405	69 491 €
JOROINEN	1,19 %	25 089,41245	17 924 €
JUVA	2,80 %	58 741,21797	41 966 €
KAABI	0,82 %	17 274,83144	12 341 €
KANGASNIEMI	1,68 %	35 187,20003	25 138 €
KEITELE	0,56 %	11 776,73726	8 413 €
KIURUVESI	1,97 %	41 277,61852	29 489 €
KUOPIO	19,53 %	410 060,33712	292 954 €
LAPINLAHTI	2,06 %	43 161,48851	30 835 €
LEPPÄVIRTA	3,20 %	67 231,84477	48 032 €
MIKKELI	12,37 %	259 754,24518	185 573 €
MUURAME	3,33 %	70 000,00000	50 009 €
MÄNTYHARJU	3,14 %	65 839,55051	47 037 €
PERTUNMAA	0,57 %	11 920,80291	8 516 €
PIEKSÄMÄKI	7,11 %	149 354,10269	106 701 €
PIELAVESI	1,75 %	36 757,85913	26 260 €
PUUMALA	1,07 %	22 443,40187	16 034 €
RANTASALMI	1,39 %	29 160,59825	20 833 €
RAUTALAMPI	1,66 %	34 789,59252	24 854 €
RAUTAVAARA	0,46 %	9 653,28962	6 896 €
SAVONLINNA	8,77 %	184 174,47860	131 577 €
SIILINJÄRVI	0,87 %	18 230,53612	13 024 €
SONKAJÄRVI	2,10 %	44 091,37875	31 500 €
SULKAVA	1,24 %	25 930,49285	18 525 €
SUONENJOKI	1,75 %	36 682,39598	26 206 €
TERVO	1,62 %	34 053,87360	24 329 €
TUUSNIEMI	0,82 %	17 219,97291	12 302 €
VARKAUS	5,92 %	124 256,87653	88 771 €
VESANTO	1,25 %	26 292,48174	18 784 €
VIEREMÄ	1,29 %	27 139,09924	19 389 €
YHTEENSÄ	100,00 %	2099616,34612	1 500 000 €

Raportti Vaalijalan toiminnasta ja taloudesta 1.1. - 30.4.2020

Taloustilanne

Vaalijalan kuntayhtymän talous on alkuvuoden osalta pysynyt vakaana. Toimintatuotot on kertynyt 24 miljoonaa euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna tuottoja on kertynyt 2 miljoonaa eli 8,4 % enemmän. Budjetoituun verrattuna tuottoja on kertynyt 1,8 miljoonaa euroa yli budjetoidun. Muut myyntituotot kuin suoritustuotot ovat laskeneet edelliseen vuoteen vastaavaan aikaan verrattuna noin 16 %. Näiden tuottojen osalta verrattaessa kuluvan vuoden tammi-helmikuun tulosta maaliskuun tulokseen laskua on 13 %. Laskua selittää koronavirusepidemia. Tulojen menetys tulee vaikuttamaan talouteen ainakin vielä toukokuun ajan ja sen jälkeenkin, jos epidemiatilanne jatkuu.

Kuntakorvauksia on kertynyt huhtikuun loppuun mennessä 21,9 miljoonaa euroa. Tämä on 2 miljoonaa enemmän verrattuna edelliseen vuoteen. Jäsenkunnilta on saatu korvauksia huhtikuun loppuun mennessä 14,2 miljoonaa euroa. Tämä on 0,5 miljoonaa euroa (3,3 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna vastaavaan aikaan. Jaksotettuun talousarvioon verrattuna korvauksia on kertynyt myös 0,5 miljoonaa vähemmän. Suurin selitys asialle on koronatilanteesta johtuvat palvelutoiminnan rajoitukset tekemisen palveluissa, lyhytaikaishoidossa ja asiantuntijapalveluissa. Tekemisen palvelujen suoritelmäärät laskivat keskimäärin 40 % edellisestä vuodesta.

Ulkokuntalaisille myydyistä palveluista on kertynyt korvaustuloja 7,3 miljoonaa euroa. Tämä on 2,5 miljoonaa euroa enemmän verrattuna edelliseen vuoteen ja 2,3 miljoonaa euroa ja 15,3 % jaksotettua talousarviota parempi. Jos ulkokunnille myynti jatkuu tasaisesti alkuvuoden kaltaisena, tullaan tulojen osalta pääsemään 21,9 miljoonaan euroon. Tämä olisi 6,9 miljoonaa euroa ja 45,8 % yli budjetoidun. Koronavirusepidemialla ei näytä olleen vaikutusta ulkokuntamyynnteihin tässä vaiheessa.

Asiakasmaksuja on kertynyt huhtikuun loppuun mennessä 0,9 miljoonaa euroa. Asiakasmaksujen osalta ollaan pysytty hyvin budjettitavoitteessa ja jos laskutus loppuvuoden osalta jatkuu samanlaisena, tullaan maksuja saamaan 0,2 miljoonaa yli budjetoidun.

Muut toimintatuotot ovat toteutuneet budjetin mukaisesti.

Toimintakuluja on kertynyt huhtikuun loppuun mennessä 20,4 miljoonaa euroa. Tämä on lähes sama luku, kun edellisenä vuonna vastaavaan aikaan. Toteutumaprosentti on 31,2 %. Tämä on 2,1 % alle budjetoidun, euromääräisesti 1,3 miljoonaa.

Palkkoja on maksettu huhtikuun loppuun mennessä 13,2 miljoonalla eurolla. Edellisenä vuonna vastaava luku oli 12,2 miljoonaa euroa, joten kasvua edelliseen vuoteen noin 1 miljoonaa eli 8 %. Toteutuma on jaksotettuun talousarvioon verrattuna 0,6 miljoonaa euroa pienempi. Arviota loppuvuoden toteutumasta on vaikea tässä vaiheessa ennustaa. Toteutumaan tulevat vaikuttamaan uudet työehtosopimukset ja niissä palkankorotukset vuodelle 2020. Lisäksi Koronavirusepidemia saattaa aiheuttaa tarvetta lisähenkilöstön palkkaamiseen ja palkkakulujen kasvuun. Henkilöstösivukulut ovat toteutuneet budjetin mukaisesti.

Palvelujen ostoihin on käytetty huhtikuun loppuun mennessä 1,6 miljoonaa euroa. Tämä on 0,2 miljoonaa euroa vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Palvelujen ostoihin on käytetty 0,5 miljoonaa euroa jaksotettua talousarviota vähemmän.

Muut toimintakulut ovat toteutuneet budjetoidun mukaisesti ja ovat edellisvuoden tasolla. Koronavirusepidemian aiheuttamia kuluja lähinnä tarvikkeiden ostoissa on tähän mennessä kirjattu 51 700 euroa. Toukokuun kustannus tulee olemaan huomattavasti suurempi.

Toimintakate huhtikuun lopussa 3,8 miljoonaa. Poistoja on 0,6 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos tässä vaiheessa + 3,2 miljoonaa euroa. Koko vuoden tulos jäänee ylijäämäiseksi koronavirusepidemian vaikutuksista huolimatta.

Investointimenoihin on käytetty hieman vajaa miljoona euroa.

Kassavarojen tilanne edelliseen vuoteen verrattuna parempi, mutta huhtikuussa oli pieni notkahdus huonompaan suuntaan.

Hallinto

VaaliJalan työterveyshuolto vaihtui 1.1.2020 ja uusi toimija on Suomen Terveystalo Oy. Sopimus on kuitenkin tilapäinen enintään vuoden 2020 loppuun. Julkinen kilpailutus asiasta on järjestetty kaksi kertaa ja hankinnat on keskeytetty markkinaoikeusvalitusten johdosta. Hankintaprosessia jatketaan syksyllä.

VaaliJalaan rekrytoitiin myös työkykykoordinaattori tammikuussa. Hänen tehtävänä on etsiä, suunnitella ja toteuttaa yhdessä työterveyshuollon, esimiesten sekä henkilöstöpäällikön kanssa korvaavan ja kevennetyn työn malleja.

Henkilöstö- ja talouspalveluiden henkilöstö on ollut kovan työpaineen alla jo useamman vuoden. Tämä johtuu henkilöstömäärän lisääntymisestä VaaliJalassa. Myös henkilöstöhallinnon ohjelmat ovat jääneet kehityksestä jälkeen. Hallitus päätti kokouksessaan 22.4.2020, että henkilöstöhallinnon ja taloushallinnon järjestelmät uudistetaan. Uudistamiseen liittyy palkka- ja taloushallinnon henkilöstön siirtäminen inhouse-yhtiöön (Monetra Pohjois-Savo Oy) yt-järjestelyjen kautta. Siirron alustava aikataulu tulee olemaan loka-marraskuu 2020.

Laatupäällikön jäätyä eläkkeelle, laatutyön vastuu on jaettu sektoreittain. Kokonaisvastuu on henkilöstöpäälliköllä, mutta palvelupäälliköt kehittävät laatua ja toimivat viestin viejinä ja kehittäjinä omilla sektoreillaan. Johdon katselmuksiin osallistuvat johdoryhmän lisäksi sektoreiden palvelupäälliköt.

Myötätuulen koulutuskeskuksen organisointi, jota aikaisemmin johti laatupäällikkö, muuttui 16.3.2020 alkaen; AVEKKI-palvelut siirtyivät osaksi asiantuntijapalveluita ja Myötätuulen muiden kouluttajien (ensiapu- ja yhteisökouluttajat) sekä toimistosihteerin ja koulutussuunnittelijan esimieheksi tuli henkilöstöpäällikkö. Hän vastaa myös Myötätuulen kokonaissuunnittelusta sekä taloudesta.

Koronavirusepidemia muutti henkilöstön sijoittumista eri yksiköissä 17.3.2020 alkaen. Tekemisen ja päiväaikaisen toiminnan yksiköt jouduttiin sulkemaan ja henkilöstö siir-

rettiin osin tai kokonaan sijaisreserviksi asumisen yksiköihin. Myös osa asiantuntija-palveluiden henkilöstöstä siirtyi asumisen yksiköihin töihin oman työn vähenemisen vuoksi. Tämä järjestely takasi kaikille vakituisille työntekijöille töiden jatkumisen. Kaikki sellaiset työtehtävät, joita voi tehdä etänä, on ohjattu tekemään työtä kotona. Siten uusia ammattiryhmiä etätöiden piirissä on esim. palkkasihteeri ja toimistosihteeri sekä kouluttajat.

Osaamis- ja tukikeskus

Nenonpellon yksiköt

Nenonpellon yksiköiden hintauudistus otettiin käyttöön 1.1.2019 ja lopullisesti 1.1.2020, kun Puistola-yksikön hinnoittelu siirtyi uudistuksen mukaiseen hintaan ykköstason osalta. Hinnoittelusta on käyty eri maksajatahojen kanssa keskustelua, hinta vs. palvelut. Mikäli täyttä yhteistä ymmärrystä ei ole syntynyt, on palveluhinnoittelupäätöksestä voinut tehdä eriävän perustellun valituksen erityishuollon johtoryhmälle, joka on käynyt valituksen läpi ja antanut perustellun lopullisen päätöksen. Palveluhinnoittelun ykköstason hinnassa on paineita korotukseen, koska se ei kata tämänhetkisiä kustannuksia. Muilta osin palveluhinnastoon ei ole tarvetta tehdä muutoksia.

Osaamis- ja tukikeskuksen kuntoutuksen suuri kysyntä kohdistui vuonna 2018 lasten ja nuorten psykiatriseen ja psykososiaaliseen kuntoutukseen. Vuoden 2019 aikana kysyntä kasvoi oleellisesti Etelä-Suomesta, varsinkin Uudeltamaalta myös aikuisten vaativaan erityisen tuen kuntoutukseen sekä yksilölliseen kuntoutukseen ja myös tahdosta riippumattomaan hoitoon asiakkaiden ollessa yhä haasteellisempia. Sekä aikuisten että varsinkin lasten osalta esiintyy monidiagnostiikkaa eli asiakkaalla on monta eri diagnoosia. Täten kuntoutus vaatii erityistä osaamista. Osaamistarpeeseen on henkilökunnan täydennyskoulutukseen luotu uusia vaihtoehtoja ja mahdollisuuksia.

Vuoden 2019 aikana osoittautui, että kriisiyksikkö Satamassa ja Kaislassa oli nykyisistä tiloista johtuen asiakasturvallisuus huolena. Tämä johti siihen, että perustimme Mainingin, joka on psykiatrinen ja psykososiaalinen kuntoutus naisasiakkaille tarjoava 7-paikkainen yksikkö. Maininki toimi aluksi Kaisla-yksikön alaisuudessa. Keväällä 2020 Maininki-yksikkö päätettiin eriyttää omaksi yksiköksi, johon tulee oma esimies ja oma henkilöstö. Maininki toimii itsenäisenä yksikkönä kesäkuun 2020 alusta alkaen.

Vuoden 2019 aikana kolmen nuoren naisen Luoto-yksikkö muutti omakotitaloon Anolanrantaan Pieksämäelle. Sataman yläkerrassa toimii 4-paikkainen nuorten miesten Wirta sekä 4-paikkainen nuorten naisten yksikkö Koski. Molemmat ovat pidempiaikaisen psykiatrisen ja psykososiaalisen kuntoutuksen yksiköjä, jotka voivat tarjota myös tahdosta riippumatonta hoitoa. Wirrassa, Luodossa ja Koskessa on kuntoutuksellisenä viitekehysenä yhteisökasvatus sekä yksilölliset että yhteisölliset terapiamuodot.

Uusi lasten ja nuorten 15-paikkainen yksikkö on rakenteilla Nenonpeltoon. Yksikköä varten peruskorjataan entisiä tiloja noin 2200 neliön verran. Tilat korvaavat nykyisen oppilaskoti Kompassin tilat. Lasten ja nuorten jonotilanteesta johtuen päätettiin, että mikäli on tarvetta, perustetaan entisiin Saari-yksikön tiloihin 4-paikkainen Tuikku-yk-

sikkö ainakin väliaikaisesti kesäkuussa 2020. Myös Tuikun lapset ja nuoret on tarkoitettu sijoittua Uuden Kompassin tiloihin vuoden vaihteessa. Pandemiatilanne on vaikuttanut jonoihin ja muuhun palvelutoimintaan, joten asia on vielä avoin.

Uuden Kompassin tiloihin tulee myös perheiden yksikkö, jossa läheiset ja perheet voivat tavata kuntoutuksessa olevia lapsia ja nuoria sekä asiantuntijoita ja jossa pidetään neuvotteluja. Perheiden yksikkö on kaikkien Nenonpellon oppilaskotien käytössä. Tilat ovat valmiit vuoden vaihteessa.

Oppilaskodit ja Sateenkaaren erityiskoulu tekevät tiivistä yhteistyötä lasten ja nuorten kuntoutuksessa keskenään ja perheiden kanssa.

Yhteistyössä THL:n kanssa olemme olleet kehittämässä RAI-arviointia sekä lasten että nuorten ja myös aikuisten kuntoutuksen tueksi. Nyt RAI-arviointi on tärkeä osa kuntoutusta, sen suunnittelua ja arviointia. RAI-arviointi tehdään kaikille kuntoutuksessa oleville asiakkaille. Arvioinnin analyyseistä saadaan tietoa yksittäisen asiakkaan kuntoutuksen etenemisestä, yksikkökohtaisista asiakasprofiileista ja yksiköiden profiileista. VaaliJalan kuntoutuksen ja asiakasprofiilien erityisyydestä verrattuna muihin palveluyksiköihin ja toimijoihin eri puolelta maata saadaan myös vertailutietoa.

Koronavirusepidemia vaikuttaa paljon kuntoutustoimintaan. Koulu siirtyi kotikouluksi oppilaskoteihin, vierailuja sekä kotikäyntejä rajoitettiin mahdollisuuksien mukaan, jotta suojattiin sekä asiakkaita ja henkilöstöä. Suurin ongelma oli suojavarusteiden väliaikaiset puutteet sekä vaihtuva STM:n ohjeistus. Palvelujen ostajat ohjeistivat myös monipuolisesti. Tämä lienee luonnollista, kun ollaan näin uuden asian edessä.

Intervallijaksot ja lyhytaikaiset kiireettömät tutkimusjaksot peruttiin tai siirrettiin myöhempään ajankohtaan. Kriisiapuun varauduttiin ja sitä tarjottiin kuntoutuksessa. Toiminnallisen kuntoutuksen ja asiantuntijoiden henkilöstö siirtyi suurelta osin yksiköihin työskentelemään, koska ryhmätoimintaa ei voitu järjestää tai vastaanottoja pitää. Toukokuun puolessa välissä 2020 voi todeta, että kaikista huolimatta olemme selvinneet hyvin tähän mennessä epidemiasta. Kolme kertaa viikossa on ollut esimiesten ja johtoryhmän skype-kokous epidemiaan liittyen. Olemme opetelleet todella hyvin käyttämään kaikkia etäyhteyshmahdollisuuksia, joita on ollut käytettävissä. Taloudellisia vaihtoehtoja on vielä mahdotonta tarkkaan laskea.

Perusopetus

Sateenkaaren erityiskoulun vakituisten oppilaiden määrä oli huhtikuun lopussa 64. Vakituisten oppilaiden käyttöpäiviä oli huhtikuun lopussa 4535 (v. 2019, 4195), vastaavasti lyhytaikaisessa kuntoutuksessa olevien oppilaiden käyttöpäivämäärä oli 662 (v. 2018, 967). Lyhytaikaisessa kuntoutuksessa olevien oppilaiden käyttöpäivien lasku on yhteydessä siihen, että jaksopaikkoja on ollut kuluneena vuonna vähemmän, koska suurin osa oppilaista on ollut pitkäaikaiskuntoutuksessa. Toisena suurena tekijänä on ollut Korona-virus, jonka vuoksi oppilaskodeilla lyhytaikaisessa kuntoutuksessa käyvien oppilaiden jaksot peruttiin 18.3.2020 alkaen. Sateenkaaren koulun vakituisten oppilaiden oppilaspaikat ovat olleet täynnä koko vuoden. Uusia oppilaita on ollut jonossa, mutta vapaiden oppilaspaikkojen määrä on ollut kysyntää pienempi. Erittäin kysyntä on lisääntynyt niiden oppilaiden kohdalla, jotka kävisivät koulua päivittäin kotoa käsin. Jo nyt nähtävissä, että kaikille jonossa oleville kotoa koulua käyville ei voida koulupaikkaa tarjota syksyllä 2020.

Perusopetuksen konsultaatiopalvelut kiinnostavat kuntia, mutta niiden maksullisuus on edelleen este palvelun toteuttamiselle. Alkuvuonna konsultaatiokäyntejä ei ole tehty. On kuitenkin selvää, että kuntien lähikoulut tarvitsevat tukea vaativimman erityisen oppilaiden kanssa. Koska koulupaikkaa ei voida aina tarjota kysynnän hetkellä, nähdään konsultoitujen opetuspalveluiden toiminnan aktivoiminen tärkeänä osana lähikuntien koulujen tukemista.

Sateenkaaren erityiskoulun uudisrakennuksen toinen osa on edennyt aikataulussa ja sen odotetaan olevan valmis kesällä 2020. Lisärakennus saadaan käyttöön syksyllä 2020 ja se tulee palvelemaan vaikeimmin kehitysvammaisten, liikuntavammaisten ja autististen lasten sekä nuorten opetuksen tarpeita. Koulurakennuksen rahoitus toteutetaan kiinteistöleasing-sopimuksella Kuntarahoitus Oyj:n kanssa. Koulurakennus tulee Kuntarahoituksen omaisuudeksi ja Vaalijala vuokraa sen.

Kaksi Sateenkaaren erityiskoulun luokkaa jatkaa opetusta Pieksämäen keskustassa myös lukuvuonna 2020 - 2021. Keskustassa sijaitsevista luokista opiskelevat ne oppilaat, jotka ovat kuntoutuksessa edenneet siihen vaiheeseen, että oppiminen sujuu kevyemmällä tuella. Keskustassa opiskelu mahdollistaa luontevan tutustumisen toisen asteen opiskelupaikkoihin ja vahvistaa arjessa tarvittavien taitojen oppimista arjen eri tilanteissa. Se antaa paremmat valmiudet arjen hallintaan siirryttäessä toiselle asteelle. Yhteistyö Spesian ja Seurakuntaopiston kanssa on tiivistä. Myös oppilaitosten koulukuraattorin kanssa on tiivistetty yhteistyötä, jotta oppilaiden mahdolliset tuen tarpeet olisivat jo nivelvaiheessa kuraattorin tiedossa oikeiden tukimuotojen mahdollistamiseksi.

Sateenkaaren koulu on ollut vahvasti mukana KYS-alueen VIP-verkostossa toimimalla alueen puheenjohtajan roolissa 1.8.2018 alkaen. Puheenjohtajuus kestää vuoden 2020 loppuun. Kehittämistoiminnan tavoitteena on yhdistää ja syventää varhaiskasvatuksen, esi-, perus- ja lisäopetuksen vaativan erityisen tuen osaamisen alueellisia voimavaroja. Sateenkaaren koulu tulee olemaan vaativan erityisen tuen kehittämistyössä tiiviisti mukana jatkossakin. Koulu on valittu keväällä 2020 KYS-alueen Vaatu-työryhmän jäseneksi (Vaativan erityisen tuen työryhmä) ja edustaa roolissaan Elmeri-kouluja. Vaatu-työryhmän tavoitteena on kehittää vaativan erityisen tuen alueellisia palveluja yhdessä muiden Vaatu-toimijoiden kanssa.

Asiantuntijapalvelut

Asiantuntijapalvelut ovat tarjonneet kevään 2020 aikana palveluita osaamis- ja tukikeskuksessa, alueellisilla poliklinikoilla ja asiakkaiden omissa toimintaympäristöissä sekä muille yhteistyötahoille. Palvelumuotoina on ollut mm. erilaiset arvioinnit ja tutkimukset, kuntoutuksensuunnittelu, terapiat, tukikeskustelut, konsultaatiot ja koulutukset sekä työnohjaus.

Asiantuntijaryhmien välinen moniammatillinen työskentely vahvistuu ja se näkyy mm. asiakkaille tarjottuina kahden eri asiantuntijan tekeminä yhteisarviointina ja -terapiaina. Moniammatillinen yhteistyö ja kehittäminen toimintayksiköiden kanssa niin avopalveluissa kuin osaamis- ja tukikeskuksessa on asiantuntijapalvelujen perustehtävää. Uudenlaisia yhteistyömuotoja on kehitetty. Konsultatiiviset koulutuskokonaisuudet suunnattuna kunkin yksikön omista lähtökohdista ja tarpeista käsin on vakiintunut toimintamuodoksi. Vaalijalan asiantuntijoita tilataan myös usein muiden toimijoiden

tilaisuuksiin ja palveluihin kouluttamaan, konsultoimaan ja työnohjaamaan. Yhteistyötä on kehitetty myös jäsenkuntien kanssa. Keväälle suunnitellut Etelä-Savon kuntien vammaispalvelujen yhteistyötapaamiset siirtyvät syksylle. Tapaamisten tavoitteena on esitellä Vaalijalan liikkuvia palveluita ja alueellisia poliklinikoita sekä poliklinikan uusia työntekijöitä yhteistyötahoille ja samalla kuulla kuntien vammaispalvelujen työntekijöiden toiveita palvelujen kehittämisestä. Vastaavanlaiset yhteistyötapaamiset järjestetään myös Pohjois-Savon kuntien kanssa.

Asiantuntijapalvelujen henkilöstötilanne on tyydyttävä. Pohjois-Savon poliklinikalla on aloittanut keväällä vakituinen lääkäri ja kuntoutuksensuunnittelija. Etelä-Savon poliklinikka muuttaa kesäkuun alussa uusiin toimitiloihin Essoten Omatorille Mikkelissä.

Koronaepidemian aiheuttaman poikkeustilanteen aikana osa asiantuntijoista on ollut Vaalijalan muissa toimintayksiköissä tukemassa yksiköiden työskentelyä osallistuen perustyöhön ja päiväaikaisen toiminnan toteuttamiseen. Poliklinikoilla on poikkeustilanteen aikana hoidettu etäyhteyksiä hyödyntäen kiireellisen hoidon asiakkaita. Etäyhteyksien kautta tarjottavat palvelut vaativat tulevaisuudessa kehittämistä niin työskentelymuotojen kuin teknisen toteutuksen näkökulmasta.

Asuminen ja tekeminen

Asumispalvelut ja tekemisen palvelut (päivätoiminta, työtoiminta, kuntouttava työtoiminta) jäävät tarkastelujaksolla käyttöpäivätavoitteista. Tekemisen yksiköt ovat olleet valtioneuvoston päätöksellä suljettuina koronatilanteen vuoksi 1,5 kk maaliskuusta. Kuudessa palvelukodissa on alkuvuoden aikana ollut vapaita asiakaspaikkoja, myös niiden täyttyminen on poikkeusaikana hitaampaa. Palvelukodeissa toteutetun päivätoimintapalvelun myynti on kasvanut huomattavasti. Tekemisen yksiköiden työntekijöitä on sijoittunut sulun aikana palvelukoteihin, asiakkaille on järjestetty toimintaa palvelukotikohtaisesti tai yksilöllisenä palveluna. Perhehoidon osalta kysyntä tilapäishoidon paikoista on poikkeusaikana lisääntynyt.

Vuoden 2020 helmikuussa käynnistettiin kehitysvammaisille henkilöille tarkoitetun 18-paikkaisen Vattuvuoren palvelukodin toiminta Varkaudessa. Palvelukodissa on 15 yövalvottua tehostetun palveluasumisen paikkaa ja kolme paikkaa ohjattua palveluasumista. Palvelukoti toimii vuokratiloissa lähellä kaupungin keskustaa. Uusia vakituksia työntekijöitä palvelukotiin on palkattu yhdeksän.

Vuoden 2020 aikana on valmisteltu ARA:n investointiavustushakemuksia Mäntyharjun Mäkirinteen palvelukodin tilojen uudistamiseen ja Siilinjärven Kihmulan palvelukodin toiminnan laajentamiseen. Jos avustushakemukset ovat myönteisiä molempiin kohteisiin päästään rakentamaan vuoden 2021 aikana. Mäntyharjulla korvataan vanhoja tiloja uudisrakentamalla viisi asuntoa. Siilinjärvellä lisätään nykyisen palvelukodin pihapiiriin seitsemän asuntoa.

Savonlinnassa Laavunrinteen palvelukodin huonokuntoiset rakennukset korvataan uusilla vuokratiloilla. Uudet tilat löytyivät Savonlinnan Pääskylahden alueelta esteettömästä kerrostalosta. Vuokrasopimukset on allekirjoitettu huhtikuussa. Automaattisen sammuksjärjestelmän rakentamisen jälkeen muuttamaan päästään syksyllä 2020. Palvelukodin nimi vaihtuu muuton yhteydessä Pääskylahden palvelukodiksi. Palvelukodissa on 20 asuntoa, asuntojen määrä lisääntyy muutoksessa kuudella asunnolla.

Vuoden 2020 alussa jatkettiin Etelä-Savon ELY-keskukselle ja työhallinnolle työhönvalmennus- sekä työ- ja toimintakyvyn arviointipalvelujen tuottamista. Toimintaa on päästy jatkamaan kilpailutuksessa menestymisen myötä useamman vuoden tauon jälkeen. Poikkeusaikana toimintaa on pystytty osittain toteuttamaan etäpalveluina. Myös kuntouttavan työtoiminnan osalta palveluja on tuotettu yksilöllisesti joillekin asiakkaille etäpalveluna.

VaaliJalan avopalveluihin on koulutettu YKS-menetelmäkouluttajia, jotka tukevat asiakkaiden itsemääräämisoikeuden tukemista vahvistavaa yksilöllisen elämän suunnittelun menetelmäosaamista yksiköihin. Levittämistyötä on päästy aloittamaan avopalveluyksiköihin vuoden 2020 alussa. Yksiköissä on myös jatkettu kirjaamisvalmennuksia työntekijöille.

VaaliJalan asiakkaiden ja läheisten palautejärjestelmät on viety sähköiseen muotoon, joka helpottaa tietojen keräämistä ja analysointia. Asiakkaat ovat tyytyväisiä palveluihin, heidän sosiaalisten suhteidensa tukemista on palautteen perusteella kehitetty ja monipuolistettu. Läheisyhteistyön muotoja on myös kehitetty. Läheisille ja asukkaille on järjestetty yhteisiä tapahtumia. Läheisille tiedottamisessa on otettu käyttöön säännölliset uutiskirjeet.

Kehittämishankkeet

VaaliJalan kuntayhtymässä toimii Etelä-Savon ELY-keskuksen ESR-rahoituksella Suunta yhdessä-hanke vuosina 2019 - 2021. Hankkeessa kehitetään sosiaalista kuntoutusta ja matalan kynnyksen palvelumuotoja erityistä tukea tarvitseville henkilöille. Kehitettävien palvelujen avulla tuetaan pääsyä kohti mielekästä tekemistä ja työmarkkinoita. Hankkeessa toimii projektikoordinaattori ja projektityöntekijä. Hanke sijoittuu Mikkelin seudulle.

VaaliJala on päässyt osatoteuttajaksi mukaan Diakin hallinnoi-maan kaksivuotiseen VAVE-hankkeeseen. Hanke toteutetaan Etelä-Savossa ELY-keskuksen ESR-rahoituksella maaliskuusta 2020 alkaen. Hankkeen avulla vaikutetaan vammaisalan veto-voimaisuuteen, työurien ja osaamisen kehittämiseen vammaisalalla sekä teknologisten ratkaisujen käyttöönottoon vammaisalan työssä ja asiakkaiden apuna. VaaliJalan osahankkeessa on aloittanut kaksi työntekijää, sairaanhoitajamentori ja tekninen asiantuntija.

Kehyssuunnitelma 2021 – 2023

1 Hallinnon ja lainsäädännön muutoksista

Julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteiden, ohjauksen ja hallinnon uudistus

Suomen julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteiden, ohjauksen ja hallinnon uudistuksen periaatteet ovat tiedossa keväällä 2020 lähinnä hallitusohjelmakirjauksien tasolla. Maakunta- ja yhteistyöaluevalmistelu Uudenmaan ulkopuolella alkaa keväällä ja osin syksyllä. Kesäkuun loppuun mennessä odotetaan maan hallitukselta riittävät linjat maakuntatason valmisteluun.

Sosiaali- ja terveysministeriön kärkihanke lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma LAPE on edelleen toiminnassa lähinnä erva-alueiden osaamis- ja tukikeskusten valmistelun osalta. Vaalijala tulee osallistumaan OT-keskusverkostoon, toiminnan sisällön suunnittelu jatkuu syksyllä. Valmistelun toinen osa on opetus- ja kulttuuriministeriön VIP-verkosto ja Vaativan erityisen tuen kehittämisryhmä (Vaatu). VIP-verkosto keskittyy ennaltaehkäisevien palveluiden vahvistamiseen ja Vaatu korjaavien palveluiden tuottamiseen. VIP- ja Vaatutoiminnalla tuetaan varhaiskasvatusta ja kuntien lähikouluja oppilaan opetuksen järjestämiseen liittyvissä asioissa. Sateenkaaren erityiskoulu toimii omalla alueellaan Vaatutoimijana yhdessä sairaalaopetuksen, Valterin ja Valtion koulukodin kanssa. Kummatkin hankkeet vaikuttavat Vaalijalan palvelutoimintaan, mutta vielä ei ole tiedossa missä laajuudessa.

Tulevaan maakuntajakoon Vaalijalalla ei ole kantaa.

Vaalijalan neljä päätavoitetta tulevassa sote-uudistuksessa ovat:

- Vaalijalan palvelutoiminta pysyy yhtenä kokonaisuutena. Kokonaisuuteen kuuluvat kaikki kuntoutuspalvelut ja avohuollon palvelut kaikissa maakunnissa eli Pohjois-Savossa, Etelä-Savossa ja Keski-Suomessa
- Vaalijala on valtakunnallinen julkinen palvelujen tuottaja, jonka palveluista suurin osa kohdistuu KYSin erityisvastuualueelle (Pohjois-Savo, Etelä-Savo, Keski-Suomi ja Pohjois-Karjala)
- Vaalijala on toimintakykyinen erityispalvelujen tuottaja myös tulevaisuudessa omana organisaationaan
- Sateenkaaren erityiskoulun ylläpitäjänä jatkaa toistaiseksi Vaalijalan kuntayhtymä

Kuntakokous

Vaalijalan on järjestänyt viime vuosina kuntakokouksia, joissa kuntien valitsevat edustajat ovat voineet vapaasti kertoa näkemyksiään Vaalijalan toiminnasta ja tulevaisuudesta. Mikäli kiinnostusta kuntakokouksiin on, voidaan ne järjestää säännöllisesti vuosittain.

Uudistuvaa lainsäädäntöä

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta on vähentämässä maksutuloja noin 45 M€ vuodessa julkisella sektorilla ja parantamassa vastaavasti asiakkaan asemaa.

Uudistus on tarkoitus saattaa voimaan vielä tämän vuoden aikana.

Vammaisia koskevan lainsäädännön kokonaisuudistus (VALAS), jossa on tarkoitus yhdistää vammaispalvelulaki ja kehitysvammalaki uudeksi erityislaki. Uudessa vammaispalvelulaissa todetaan vammaisten subjektiiviset oikeudet ja luetteloidaan muut palvelut, luettelo ei olisi tyhjentävä vaan jättää tilaa kehitystyölle.

Vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain yhteensovittaminen tapahtuu lakien käytännön soveltamisen kautta, koska laeissa on samansuuntaisia palveluja. Ensisijaisesti vammaistenkin sosiaalipalvelut tuotetaan sosiaalihuoltolain perusteella. Lakiuudistus on periaatteessa valmis, mutta aikataulu on sidottu sote-uudistuksen aikatauluun. Kehitysvamma-alan etujärjestöt pyrkivät vielä parantamaan kehitysvammaisten oikeuksia lakiuudistuksessa.

Yleinen itsemääräämisoikeuslaki on valmistelussa. Sen piirissä tulevat olemaan kehitysvammaisten henkilöiden lisäksi muut vammaiset ja mm. muistisairaat. Yleistä itsemääräämisoikeuslakia tarvitaan, jotta kehitysvammalaista voidaan luopua.

Kaikkien kansalaisten työelämäosallisuuteen tähtäävä lainsäädäntöuudistus on nimeltään TEOS. Se on sosiaalihuollon työelämäosallisuutta tukevan lainsäädännön ja palvelujärjestelmän uudistamishanke. Uudistuksen tarkoituksena on tukea heikossa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden osallisuutta työelämään. Se tulisi mm. uudistamaan perinteisen työtoiminnan ja korvaamaan sen osittain työelämävalmiuksia edistävällä sosiaalisella kuntoutuksella ja osallisuutta edistävällä sosiaalisella kuntoutuksella.

Kuntoutuusuudistuksesta on olemassa komitean raportti vuodelta 2017. Kuntoutukseen käytetään Suomessa noin 2 miljardia euroa vuodessa. Kuntoutuksen järjestämisvastuuta ollaan raportin mukaan siirtämässä Kelalta maakunnille, joka on jo osittain käytännössä tapahtunut. Uudistustyöllä voi olla merkittävä vaikutus myös Vaalijalan palvelutoimintaan.

Seuraavaa suuri lainsäädäntöuudistus koskee yleistä sosiaaliturvaa (sotu-uudistus), jonka valmistelu on hallituksen työlliställä.

Lainsäädäntötyössä on patoutuneita paineita johtuen siitä, että substanssilakien uudistamisaikataulu on kytketty sote-uudistuksen aikatauluun. Lainsäädäntöuudistuksia on ollut odotustilassa useita vuosia.

Vaalijalan lähtökohta lainsäädäntöuudistuksiin on erityistä tukea tarvitsevan ihmisen näkökulma ja pyrimme vaikuttamistoiminnallamme turvaamaan heidän palvelunsa unohtamatta uudistusten vaikutuksia julkiseen talouteen.

2 Vaalijalan avopalvelut on olennainen osa kokonaisuutta

KEHAS-ohjelman 2010 - 2015 keskiössä oli kehitysvammaisten laitosasumisen purkaminen eli valtakunnallinen asunto-ohjelma kaikille kehitysvammaisille. Asunnoista yli puolet on osoitettu lapsuudenkodeistaan ja vanhentuneesta asuntokannasta muuttaville. Ohjelmassa on viime vuosina huomioitu myös muut kehitysvammaisen elämässään tarvitsemat palvelut. Työ jatkui vuoteen 2020 asti ilman erityistä ohjelmaa. Vammaisten asuntohankkeiden rahoitus Valtion asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARAssa on kuitenkin vähentynyt.

VaaliJalan asunto-ohjelma keskittyy jatkossa VaaliJalan olemassa olevien asuntokohteiden kunnostukseen ja uusien asumispalveluratkaisujen kehittämiseen mm. digitalisatiota hyödyntäen. Pohjois- Savon ja Keski-Suomen kunnat ovat esittäneet VaaliJalalle toiveen kehittää ja käynnistää alueille vaativaa lasten ja nuorten tilapäishoitoa sekä yksilöllistä päivätoimintapalvelua. Tähän palvelutarpeeseen vastataan.

VaaliJala tuottaa avopalvelutoimintaa 14 kunnassa ja 17 paikkakunnalla. Poliklinikat, Savonet monipalvelukeskukset, päivätoiminta- ja asumisyksiköt toimivat kiinteässä yhteistyössä sijaintikuntiansa ja asiakkaidensa kanssa. Suunnitelmakauden lopussa asumis- ja perhehoitopaikkojen kokonaismäärä on noin 500 asuntoa. Tekemisen piirissä on noin 400 asiakasta.

Kun mukaan lasketaan poliklinikoiden sekä päivä- ja työtoiminnan palvelut, avohuollon asiakkaiden kokonaismäärä nousee 1 500 henkilöön.

Avopalveluissa toteutetaan kehittämishanketoimintaa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, joihin haetaan mm. ESR-rahoitusta. Hankkeet liittyvät mm. erityisryhmien työllistymiseen ja kehitysvamma-alan vetovoimaisuuteen ja osaamisen kehittämiseen.

Tulevaisuuden palvelurakenteista

VaaliJalan avopalvelujen tavoitteet pohjautuvat edellisen uudistushankkeen ja KEHAS-ohjelman tavoitteisiin. Tärkein lähtökohta on palvelujen kysyntään vastaaminen. Se on osoittanut, että keskeinen tehtävä VaaliJalle on vastata vaativimpiin asiakastarpeisiin myös avopalveluissa.

Jako laitos- ja avopalveluihin on vielä olemassa, mutta voidaan ennakoida, jaon merkityksen tulevan vähenemään. Se voisi korvautua esimerkiksi palvelujen vaativuuden tasomäärittelyllä. VaaliJalan osaamis- ja tukikeskus on tämän uuden ajattelun mukainen kokonaisuus, jossa laitos- ja avopalvelujen raja ylitetään tarvittaessa ja perusopetus toimii tiiviisti sen rinnalla, vaikka sillä on oma lainsäädäntönsä.

VaaliJalan palvelutoiminnan tavoitteena on, että haasteellisten tilanteiden arviointi ja selvittäminen kaikkien asiakasryhmien osalta tapahtuu asiakkaan omassa toimintaympäristössä. Lasten ja nuorten kohdalla se on perhe. Siten voidaan vähentää tai ainakin lyhentää kuntoutusjaksojen kestoja ja parantaa kuntoutuksen vaikuttavuutta. Talouden näkökulmasta kysymys on pitkän aikavälin säästöistä.

Liikkuvissa kuntoutuspalveluissa konsultoiva työote on keskeistä. Keskipitkällä aikavälillä (2-3 vuotta) perhekeskeisen työn osuus tulee kasvamaan ja varhaisen vaikuttamisen asema vahvistuu. Toimintamalli on ollut VaaliJalan palvelutoiminnan tavoitteena yli viisi vuotta, mutta toistaiseksi asiassa läpimurto on saavuttamatta. Tilanne näkyy edelleen kasvavina kalliina asiakaskohtaisina kustannuksina. Lyhyellä aikavälillä liikkuvien kuntoutuspalvelujen laajentaminen nykyisessä kuntien taloudellisessa tilanteessa on kuitenkin vaikea tehtävä. Tämä jää toteutettavaksi tulevassa sote-uudistuksessa.

3 Osaamis- ja tukikeskus on valtakunnallinen palvelujen tuottaja

Nenonpellon yksiköt ovat keskeinen osa VaaliJalan osaamis- ja tukikeskusta. Erityisryhmien psykososiaalinen kuntoutus, autismiosaaminen sekä monivammaisten kehitysvammaisten opetus- ja kuntoutus tukevat kodeissa ja avoyksiköissä tehtävää työtä.

Sateenkaaren peruskoulun erityisopetus sekä toisen asteen valmentava opetus yhteistyössä oppilaitosten kanssa ovat olennaisia osia kokonaisuudessa.

Kuntoutuspalvelut ovat valtakunnallista toimintaa. Asiakkaiden ja maakuntien tarpeet sekä kysyntä määrittävät toiminnan laajuuden. Palvelujen sisältöä kehitetään ja suunnataan jatkuvasti, tarvittaessa nopeasti. Kuntoutuspalvelujen myynnistä nykyisten jäsenkuntien ulkopuolelle suuntautuu suunnitelmakauden lopussa yli 50 %, tällä hetkellä luku on 40 %.

Vuoden 2020 lopussa Nenonpellossa on noin 130 asiakaspaikkaa, jonka lisäksi muualla Pieksämäellä on 35 paikkaa. Määrä on pienentynyt 35 paikkaa vuodesta 2017. Uusi kriisiyksikkö tullaan rakentamaan ja täysin yksilölliselle kuntoutukselle hankitaan lisää tilaa. Kapasiteetin ennakoidaan suunnitelmakauden aikana pysyvän ennallaan.

Laitoksessa asuvaksi määritellään yli 3 kuukautta siellä olleet. Nenonpellon yksiköt eivät tuota uutta laitosasumista vaan toiminta on määräaikaista kuntoutusta. Hyvin pitkään palveluissa olleille iäkkäille asiakkaille asuminen on järjestetty poikkeustapauksissa. Yksittäisten asiakkaiden kohdalla soveltuvien asumisjärjestelyjen osoittaminen vie paljon aikaa.

Tahdosta riippumattoman hoidon ja kuntoutuksen tarve on Suomessa kasvanut ja Vaalijala toteuttaa sitä entistä enemmän. Kaikki kuntoutus toteutetaan jatkossa viitekehysmallin pohjalta. Kunkin yksikön viitekehukseen kootaan näyttöön perustuvia kuntoutusmenetelmiä, joihin henkilöstö täydennyskoulutetaan.

Kuntoutuksen vaikuttavuutta osoitetaan mm. RAI-järjestelmän avulla. Se on standardoitu tiedonkeruun ja havainnoinnin välineistö, joka on tarkoitettu vammaispalvelun asiakkaan palvelutarpeen arviointiin sekä hoito-, kuntoutus- ja palvelusuunnitelman laatimiseen. Se on erilainen kuin vanhuspalvelussa käytettävä RAI.

4 Henkilöstön osaaminen pidetään korkealla tasolla

Suunnitelmakauden alussa Vaalijalassa on noin 930 virkaa ja työsuhdetta. Lisäksi määräaikaisissa tehtävissä ja sijaisina toimii noin 350 työsopimussuhteista työntekijää. Suunnitelmakaudella henkilöstön määrä pysyy ennallaan. Henkilöstön keski-ikä on noin 44 vuotta, eniten on kasvattanut osuuttaan ikäryhmä 20-29-vuotiaat. Vaalijalan palveluksesta siirtyy eläkkeelle vuoden 2023 loppuun mennessä yhteensä noin 60 työntekijää, joista suurin osa työskentelee Pieksämäellä. Määrä on ollut viime vuodet vakaa.

Uutta henkilöstöä rekrytoidaan ja uutta osaamista rakennetaan täydennyskoulutuksella ja yhteistyöllä oppilaitosten kanssa. Merkittävin keino on oppisopimukset ja koulutusso-
pimukset, joita on keskimäärin 50, määrää pyritään lisäämään. Vaalijalan on huolehdittava itse tutkintoon tähtäävästä koulutuksesta entistä enemmän.

Vaativan palvelutoiminnan hoitaminen edellyttää jatkuvasti henkilöstön aktiivisuutta ja kehittymisvalmiuksia. Vaalijala turvaa riittävät mahdollisuudet täydennyskoulutukseen, työnohjaukseen, työterveyshuoltoon ja muihin henkilöstön osaamista ja jaksamista edistäviin vaikuttaviin toimenpiteisiin.

Vaalijala tulee jatkossa edistämään ja jossain määrin tuottamaan alan soveltava tutkimusta. Mielenkiintomme on mm. kuntoutusmenetelmissä ja henkilöstön osaamisen kehittämässä. Tutkimus- ja kehittämistoiminnassa tullaan tekemään yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa.

Vaalijalan toiminta-alueen yleinen elinvoimaisuus on asia, jota pitää tukea niillä keinoilla, mitä Vaalijalan käytettävissä on. Se on pitkälti yhteistyötä muiden työnantajien kanssa.

5 Vaalijalan talous tasapainossa

Vaalijalan käyttömenot ovat suunnitelmakauden alussa noin 70 M€. Käyttötalousmenoja lisäävät kasvavat avopalvelut. Henkilöstömenojen osuus on noin 80 prosenttia käyttötalousmenoista.

Tasapainoisen talouden ylläpitäminen edellyttää ylijäämäistä vuositulosta, sen vaatimus on kustannustehokas toiminta ja palvelujen joustava hinnoittelu. Ensi vuoden palkkamenojen nousua ei voida vielä arvioida, koska KVTES on toukokuussa vielä neuvottelupöydällä. Vuoden 2021 budjetti tullaan laatimaan 1,5 %:n palkkojen korotus huomioiden. Varaus on todennäköisesti vähemmän kuin toteutuva palkkakustannuskehitys.

Kuntasektori maksaa yli 80 prosenttia Vaalijalan menoista. Asiakasmaksujen osuus tulokertymästä on viime vuosina pienentynyt pitkäaikaisen laitoshoidon vähenemisen myötä. Jäsenkuntien näkökulmasta on huomattava, että ulkokuntien palvelutoiminnan ostot ovat noin 20 M€ vuodessa. Valtakunnallinen toiminta vahvistaa toimintayksikköjen työssäkäyntialueen taloutta ja työllisyyttä.

Nenonpellon yksiköiden suoritehinnat ensi vuodelle päätetään, kun KVTES on solmittu, viimeistään kuitenkin hallituksen syyskuun kokouksessa. Avopalvelujen yksikkökohtaiset suoritehinnat ensi vuodelle päätetään hallituksessa lokakuussa, mikäli neuvottelut jäsenkuntien kanssa on saatu valmiiksi. Aikataulua aikaistetaan kuntien pyynnöstä.

Asuntojen rakentaminen ja hankinta on edelleen määrällisesti lähivuosien merkittävä investointisuunta. Uudishankkeissa pyritään käyttämään ARAn rahoitusta, muuten suositetaan tilojen vuokraamista.

Asumispalveluissa investointien aiheuttamat pääomamenot ja käyttömenot katetaan perittävillä vuokrilla. Kirjanpidossa palvelutoiminta ja rakennusten talous on eriytetty. Tulevina vuosina joudutaan peruskorjaamaan tai uusimaan vanhinta asuntokantaa, joka rahoitetaan vuokratuloista. Kysyntää Vaalijalan uusille monimuotoisille asumispalveluille on olemassa. Kiinteistöleasing rahoitustapana soveltuu uudisrakentamisessa, kun ARA-rahoitus kohteeseen ei ole tarkoituksenmukaista.

Nenonpellon rakennuskannan peruskorjaukset rahoitetaan vieraalla pääomalla, mikäli omarahoitus ei siihen riitä. Valtion avustuksia käytetään kohteisiin silloin, kun niitä on saatavilla, mutta niiden fiskaalinen merkitys jää vähäiseksi. Korjausinvestointeja tehdään siinä määrin, kun tiloja kuntoutustoimintaan pitkällä aikavälillä tarvitaan. Perusopetustilat Nenonpellon ulkopuolella vuokrataan. Kuntoutustoiminnan uudisrakentaminen on vaihtoehto silloin, kun peruskorjaamalla ei ole saavutettavissa tarkoituksenmukaisia tiloja ja tällöin rahoitusmuotona voi olla myös kiinteistöleasing.

Merkittävimmät muut investoinnit liittyvät ICT-hankintoihin.

Vuosi-investointien bruttomäärä on 4 miljoonan euron tasolla. Jäsenkunnilta ei kanneta erikseen maksuosuuksia investointeihin.

Talousarvion sitovuus

VaaliJalan kuntayhtymän talousarvio on yhtymäkokoukseen nähden sitova tehtäväalueiden nettosummien tasolla ja hallitukseen nähden sitova tulosalueiden nettosummien tasolla.

6 VaaliJalan palvelutoiminnan merkittävimmät riskit

VaaliJalan palvelutoiminnan perusriski on palvelujen järjestäjätahon eli kuntasektorin heikkenevä taloudellinen kantokyky, joka rakentuu kuntataloudesta ja valtionosuusjärjestelmästä. Nykyinen tilanne luo suuret odotukset tulevalle sote-uudistukselle, joka olennaisesti muuttaa nykyisen asetelman. Sote-kustannukset ovat kasvussa vanhenevasta väestörakenteesta johtuen. Koronavirusepidemian torjunnan aiheuttama taantuma lisää talousriskiä huomattavasti, vaikka järjestämisvastuu siirtyisi sote-maakunnille.

Pitkän aikavälin merkittävin riski on ammattitaitoisen ja osaavan henkilöstön vaikeutuva rekrytointi Itä-Suomessa. Asia koskee kaikkia henkilöstöryhmiä. Digitalisaatio voi jossain määrin auttaa, mutta vaativien palvelujen tuottaminen on aina työvaltaista. Riskiä torjutaan omalla aktiivisella täydennyskoulutuksella ja tutkintoperusteisen koulutuksen järjestämisellä oppilaitosten kanssa, unohtamatta alueiden elinvoimaisuuden tukemista.

Kolmas palvelutoimintaan liittyvä riski liittyy maineeseen. Vakavat tai toistuvat epäonnistumiset vaativassa palvelutoiminnassa voivat johtaa nopeasti organisaation tilanteeseen, jossa sillä ei enää ole toimintaedellytyksiä. VaaliJalan sertifioidun laatu järjestelmän avulla prosesseja kehitetään siten, että riskiä hallitaan. VaaliJalan täytyy ylläpitää laatua tuottamisissaan palveluissa.

Kysymykset lausunnonantajille:

1. Ovatko VaaliJalan neljä päätavoitetta sote-uudistuksessa sopusoinnussa näkemysten kanssa?
2. Liikkuvia kuntoutuspalveluja kunnissa periaatteessa toivotaan, mutta valmius niitä ostaa on edelleen vähäinen. Millä tavoin VaaliJalan tulisi edistää asiaa?
3. VaaliJalan talous on ollut viimeiset vuodet vahvempi kuin julkisilla sote-palvelujen tuottajilla yleensä. Onko asiasta haittaa?
4. Kiinnostaisiko lausunnonantajaa osallistua VaaliJalan kuntakokoukseen vuosittain?